

Ana Kontor * Kaja Plado

EESTI KEELE TÖÖRAAMAT

**VI klassile
2. osa**

Ana Kontor

Kaja Plado

EESTI KEELE TÖÖRAAMAT

VI KLASSILE

2. OSA

Minu nimi on

.....

Õpin

.....

2016

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Hariduslike erivajadustega
õpilaste õppevara arendamine

Ana Kontor, Kaja Plado

Eesti keele tööraamat VI klassile. 2. osa (II trükk)

Tööraamat vastab põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppele.

Retsenseerinud *Karl Karlep, Kaja Pastarus*

Toimetanud *Tiina Helekivi*

Küljendanud *Kristi Helekivi*

Kaane kujundanud *Eve Kurm*

Tehniliselt toimetanud *Andero Kurm*

Illustratsioonid: *kirjastus Studium*

Fotod: *Wikimedia Commons*

Raamatu väljaandmist on toetanud Euroopa Sotsiaalfond ja Eesti riik programmi „Hariduslike erivajadustega õpilaste õppevara arendamine” kaudu.

Programmi viib ellu SA Innove.

Kõik õigused kaitstud. Igasugune autoriõigusega kaitstud materjali ebaseaduslik paljundamine ja levitamine toob kaasa seaduses ettenähtud vastutuse.

Autoriõigus: SA Innove, autorid, 2016

ISBN 978-9949-524-82-2 (kogu teos)

ISBN 978-9949-524-83-9 (kogu teos: pdf)

ISBN 978-9949-524-84-6 (I osa)

ISBN 978-9949-524-85-3 (I osa: pdf)

ISBN 978-9949-524-86-0 (II osa)

ISBN 978-9949-524-87-7 (II osa: pdf)

ISBN 978-9949-524-88-4 (III osa)

ISBN 978-9949-524-89-1 (III osa: pdf)

ISBN 978-9949-524-90-7 (IV osa)

ISBN 978-9949-524-91-4 (IV osa: pdf)

Trükievalmistus:

Kirjastus Studium

Riia 15b, 51010 Tartu

Tel 7343 735

www.studium.ee

Järeltrükk:

AS Atlex

Kivi 23, 51009 Tartu

Tel 7349 099

www.atlex.ee

SÕNALIIGID

Sõnu võib liigitada mitmel alusel. 6. klassis me vaatleme sõnu selle järgi, kuidas nad muutuvad ja mida nad väljendavad.

1. Sõnu saab käänata (*õun – õunaga*) või pöörata (*laulma – laulab*).

- Need sõnad, mis käänduvad, on **käändsõnad**.
- Need sõnad, mis pöörduvad, on **pöörd sõnad**.

2. Tähtis on teada, mida sõnad tähendavad.

- Need sõnad, mis tähistavad inimesi, olendeid, asju, nähtusi, on **nimisõnad** (*kes? mis?*).

Näiteks: inimene, putukas, taevast, rahe, laud, uks, laulja, istumine.

- Need sõnad, mis märgivad inimeste, olendite, asjade, nähtuste omadusi ja tunnuseid, on **omadussõnad** (*missugune?*).

Näiteks: ilus, punane, tubli, tark, raske, külm, hõre.

- Need sõnad, mis väljendavad hulka, mõõtu või järjekorda, on **arvsõnad** (*mitu? mitmes?*).

Näiteks: üks, sada, viiskümmend viis, veerand, poolteist, paar, tosin, esimene, kahekümnes.

- Need sõnad, mis võivad lauses asendada nii nimi-, omadus- kui ka arvsõnu, on **asesõnad**.

Näiteks: ma, sa, ta, see, too, niisugune, mitu, palju.

NIMISÕNA

1. Jätka kolme sõnaga.

Õppeained: *ajalugu*,,,

Koolitarbed: *ranits*,,,

Loodusnähtused: *rahe*,,,

Veekogud: *tiik*,,,

Puuviljad: *õun*,,,

Juurviljad: *peet*,,,

Tööriistad: *haamer*,,,

Käsitöötarbed: *vardad*,,,

Põllutöömashinad: *kombain*,,,

Tähtpäevad: *jõulud*,,,

2. A. Loe sõnad. Leia ja kirjuta neile ühine nimetus.

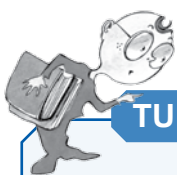
Näiteks: *rebane, hunt, karu, ilves* – ***metsloomad***

- saapad, botased, ketsid, tennised –
- Tartu, Põltsamaa, Pärnu, Narva –
- põhikool, keskkool, gümnaasium, ülikool –
- kapsas, maikelluke, kask, sirel –
- vormiroad, supid, praed, pajaroad –

- rööbits, hõövel, peitel, vesilood –
- vikerkaar, virmalised, pilved, udu –
- Eesti, Soome, Rootsi, Inglismaa –
- õmblusnõel, mõõdulint, käärid, sõrmkübar –

B. Jooni nimed.

Kontrolli: 8 nime.

TULETA MEELDE!

Kellegi või millegi nimetus või nimi on **nimisõna**.

3. Kirjuta nimesid.

.....	
mees	linn
.....	
.....	
koer	jõgi
.....	
.....	
õpetaja	järv
.....	

4. A. Loe sõnad. Jooni nimetused.

„Kroonika“, „Postimees“, vihm, Murri, luuletaja, Saaremaa, männik, Martin, Põltsamaa, Soome, riik, ajaleht, Võrtsjärv, mari, kool, „Kooliruudud“, lugemik, „Harry Potter“, ristsõnad, Heljo Mänd

B. Kirjuta nimed üksteise alla tabelisse.

C. Kirjuta nimetused. Kirjuta igasse ritta nimetuse järgi veel üks nimi.

Nimi	Nimetus	Nimi
Kroonika	ajakiri	Täheke
Postimees		

PEA MEELES!

NIMETUS kirjutatakse alati **väikese algustähega** (*ajakiri, kool, asutus, riik, loomad*).

NIMI kirjutatakse alati **suure algustähega** (*Meelis, Rootsi, Hiiumaa*).

Ajalehtede, ajakirjade ja raamatute pealkirjad kirjutatakse **jutumärkidesse** („*Postimees*“).

5. A. Ringita harjutuses 4 ajalehtede, ajakirjade ja raamatute pealkirjad.

B. Jätka 4 nimega.

Raamatud: „Miljon miksi“,

.....

Ajalehed: „Äripäev“,

.....

Ajakirjad: „Jalka“,

.....

6. Igas reas on neli sõna. Loe sõnad.

A. Üks sõna ei sobi mingi tunnuse poolest teiste hulka.

Tõmba see maha.

B. Leia ja kirjuta ülejäänud kolmele sõnale ühine nimetus.

„Õhtuleht“, „Eesti Päevaleht“, „Eesti Naine“, „Äripäev“ –

koma, punkt, hüüumärk, lause –

detsember, august, jaanuar, veebruar –

pühapäev, esmaspäev, teisipäev, kolmapäev –

ujula, võimla, staadion, korvpall –

reha, labidas, muruniiduk, kõblas –

aabits, lugemik, õpik, telefoniraamat –

7. A. Loe laused. Kirjuta nimed suure algustähega.

1. Miia (v).....end (k).....ert on kolmekümne viie aastane. 2. Ta meenutas, kuidas ta käis (p).....oisikesena koos klassikaaslaste (a).....ndre, (j).....aagu ja (m).....arekiga huvitaval jalgrattamatkal. 3. Poisid sõitsid algul (t).....allinnast (k).....eilasse ja sealt edasi (h).....aapsallu. 4. Haapsalus olid (m).....atkajad kogu järgmise päeva. 5. Nad käisid (h).....aapsalus (l).....ossivaremetes. 6. Pärast seda otsisid nad üles (h).....elilooja (r).....udolf (t).....obiase ja (l).....uuletaja (e).....rnst (e).....nno mälestussambad. 7. Tagasi otsustasid poisid sõita (h).....aapsalust (t).....allinna (r).....ongiga. 8. Nägemata jäi neil (v).....arbola (l).....innus.

B. Kirjuta välja algvormis:

- inimeste nimed:
.....
.....
- kohanimed:
.....
.....
- kellegi nimetused:
- millegi nimetused:
.....

C. Kirjuta harjutus õigesti vihikusse.

D. Harjuta lausete õigekirja etteütlemise järgi.

8. A. Loe laused. Jooni sõnad, mille algustäht on valesti kirjutatud.

1. Andre käis Laupäeval tartus. Ta vaatas Teatris „vanemuine“ etendust „kosmonaut lotte“.
2. Televiisorist vaatab Vanaema igal Nädalalõpul Seriaali „Õnne 13“.
3. Vaheajal luges Siim läbi oskar Lutsu Raamatu „kevade“. Siimu Õde Miia luges Silvia rannamaa „Kadrit“.
4. Minu Emale meeldib väga noor Artist getter Jaani.

B. Rühmita joonitud sõnad.

Nimetused	Nimed

C. Kirjuta harjutus õigesti vihikusse.

D. Harjuta lausete õigekirja etteütlemise järgi.

9. Loe laused. Lõpeta.

1. Laps, kes suusatab, on suusataja**ja**.

Tegevus, mida suusataja teeb, on suusatam**ine**.

2. Mees, kes ehitab, on ehitaja.....

Töö, mida ehitaja teeb, on

3. Inimene, kes õpetab, on õpetaja.....

Töö, mida ta teeb, on

PANE TÄHELE!

Liidete **-ja** ning **-mine** abil saame tegusõnadest moodustada nimisõnu (*kudu**ja**, kudum**ine**; freesija, freesim**ine***).

-ja abil moodustame **tegijanimetusi** (*laulja, tantsija*).

-mine abil moodustame **tegevuse nimetusi** (*laulmine, tantsimine*).

10. Loe laused.

A. Jooni tegevuste nimetused.

B. Ringita tegijanimetused.

1. Tiidule meeldib suusatamine. Ta on meie klassi parim suusataja.

Suusatamine on talispordiala. Suusatajad naudivad lumiseid talveilmasid.

2. Ehitamine on raske töö. Tiidu vend valis endale ehitaja elukutse.

Eesti ehitajad on hinnatud töötegijad Soomes.

3. Meelise vanaema oli õmbleja. Meelise ema on ka õmbleja.

Õmblemine on kasulik töö. Oma perele moodsate riiete õmblemine on hea tegevus.

11. A. Moodusta nimisõnu.

Tegusõnad	<i>-ja</i> tegijanimetus	<i>-mine</i> tegevuse nimetus
laul/ma	laul + <i>ja</i> laulja	laul + <i>mine</i> laulmine
uisutama		
mängima		
ujuma		
tantsima		
kõndima		
kelgutama		
esinema		
poksima		
jooksma		
hüppama		
maadlema		

B. Jooni spordialade nimetused.

C. Täienda tabelit spordialade nimetustega.

D. Moodusta tabeli sõnadega sõnaühendeid.

12. A. Moodusta -ja ning -mine abil nimisõnu.

Tegusõna vorm	Tegusõna ma-vorm (abiks: <i>hakkan</i>)	Tegijanimetus -ja	Tegevuse nimetus -mine
magab	maga/ma		
kütan			
karjud			
keedavad			
koorin			
müüb			
sööme			
joob			
koon			
laome			
saeme			

B. Moodusta tabeli sõnadega sõnaühendeid.

.....

hakkas lemmiktegevus on

.....

.....

on eeskujulik (*kes?*)

.....

13. Loe laused. Jooni isikunimetused.

1. Inimene, kes kirjutab raamatuid, on kirjan**ik**.
2. Mareti ema on aed**nik**. Ta töötab Põltsamaa roosiaias.
3. Taat müüb turul mett. Taadi poeg on mesi**nik**.

PANE TÄHELE!

Liite **-nik** või **-ik** abil saame moodustada **isikunimetusi**.

Isikunimetused on nimisõnad.

Näiteks: mesi – mesi/nik, aed – aed/nik, saat/ma – saad/ik.

14. Moodusta isikunimetusi.

1. Mardil on võlad. Ta on võlg..... .
2. Mehele kuulub talu. Ta on
3. Kunstiga tegelev inimene on
4. Mees valvab metsa. Ta on
5. Kohtus töötavad advokaat, prokurör ja kohtu..... .

15. Loe laused. Täida lüngad nimisõnadega.

Kasuta sõnu: *aed, mesi, uisutama, tantsima, suusatama, vaatama.*

Kasuta liiteid: *-ja, -mine, -nik.*

1. Priidu õde õpib Räpinas aiandust. Temast saab
Talle meeldib töötada (*kus?*)
2. Priidule meeldib askeldada mesitarude juures. Ta teab, kuidas tekib mesi. Temast võib saada
3. Populaarne telesaade on „Tantsud tähtedega“.
 - Anna Levandi on uisutreener.
 - Ta on olnud kuulus
 - Telesaates oli ta aga suurepärane
 - Anna Levandi lemmikalad on ja
 - Allar Levandi on suusatreener. Talle meeldib
 - Ta on tegelenud kahevõistlusega.
 - Allar Levandi on tuntud
 - Allar ei osalenud telesaates
 - Ta istus publiku hulgas ja oli

LIITSÕNA

1. Loe ja selgita.

	Liitsõnad	Liitsõnad
1	Muuseumis nägime kivist tehtud kirvest .	Me lugesime sellest ajaloo tunnis. See on kivikirves .
2	Meie alevis remonditi maja , kus juba laupäeval on kontsert .	Vanaisa ütles, et nüüd on ka meie alevis kontserdimaja .
3	Emale kingiti klaasist kann ja klaasid morsi jaoks.	Emale kingiti klaaskann ja morsiklaasid .

- Kivist tehtud kirves on
• Millest on tehtud kivikirves?
- Maja, milles korraldatakse kontserte, on
• Mille jaoks on kontserdimaja?
- Klaasist tehtud kann on
• Millest on tehtud klaaskann?

KAS ON MEELES?

Sõnu saame omavahel liita. **Kahe või enama nimisõna liitmisel saame liitsõna.**

Liitsõna koosneb **põhisõnast** ja **seda täpsustavast sõnast** (*õunamahl, ploomimahl; reisilaev, kaubalaev; klaaskann, savikann*).

Liitnimisõna on kellegi või millegi **nimetus**.

2. A. Nimeta, kirjuta.

- Nimeta metsade liike: *segamets*,
- Nimeta lindude liike: *laululind*,
- Nimeta teede liike: *raudtee*,

B. Täpsusta.

- Täpsusta aega: *advendiaeg*,
- Täpsusta mängu: *orienteerumismäng*,

3. A. Rühmita liitsõnad tähenduse järgi.

kohvitass, portselantass, puuwardad, kudumiswardad, vannikardin, tüllkardin, gripitee, pärnaõietee, plastmasstool, rõdutool, nahkjope, talvejope, kõnnitee, kruusatee, kilekott, turukott

Millest tehtud?	Mille jaoks?

B. Jätka liitsõnadega.

kohvitass, puljongitass,

jõulutee,

nutitelefon,

popmuusika,

käsidrell,

4. A. Moodusta liitsõnad.

	Liitsõna	Sõnaühend
leht + puu	lehtpuu	raagus lumine lehtpuu
tee + rull		
kodu + maa		
maa + kodu		
ring + tee		
kuld + nokk		
joon + laud		
lõvi + lõug		

üür + korter	<u>üür</u> ikorter	väga kallid üürikorterid
korter + üür		
kask + mahl		
mahl + kask		
kohv + uba		
uba + kohv		

B. Moodusta iga liitsõnaga kahe- või kolmesõnalisi sõnaühendeid.

5. Loe. Asenda väljend liitsõnaga.

1. Mees, kes juhib bussi.
2. Maa, kus ma olen sündinud.
3. Tort, milles on šokolaadi.
4. Spordiga seotud mängud.
5. Mäng, milles lüüakse palli jalaga.
6. Mäng, milles visatakse palli korvi.
7. Ratas, mis liigub mootori jõul.
8. Ratas, mida tuleb jalaga tõugata.

6. Loe laused. Moodusta liitsõnad. Kirjuta laused õigesti vihikusse.

Näiteks:

1. (Veebruar+kuu) on (loom+aed) veel vaikne.

Veebruarikuus on loomaaias veel vaikne.

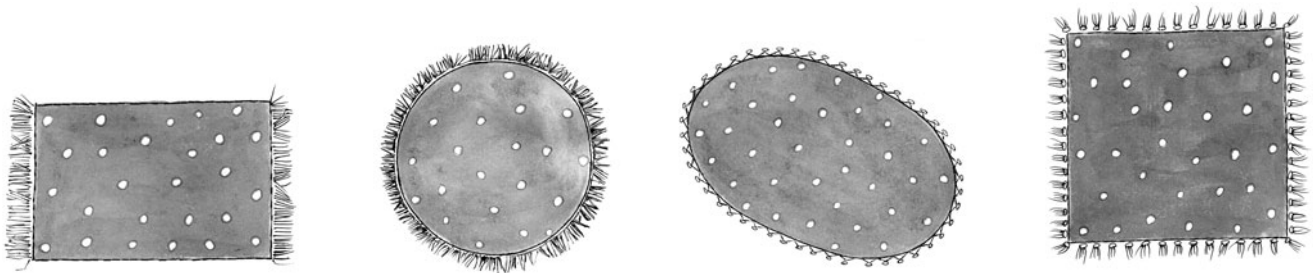
2. (Kevad+päike) meelitab julgeid (lõunamaa+asukad) (õu+puur).
3. (Puur+luugid) avanevad ja (lõvi+pojad) tassivad (liha+tükid) õue.
4. (Põhi+tuul) ja (vihm+sadu) ei meeldi (soojamaa+loomad).
5. Tiigrid elasid talvel (karu+puur), mis oli neile (ajutine elu+paik).
6. (Aprill+kuu) kolitakse nad tagasi (tiiger+puur).
7. (Mai+kuu) käib (loom+aed) loomi vaatamas palju (kool+lapsed).

OMADUSSÕNA

1. A. Peagi saabub advendiaeg. Pere kaunistab tuba.

Ema ütleb tütrele: “Palun too kapist linik!”

- Missugust linikut ema soovib? Märki tärniga.

- Laps tõi ühe liniku, aga ema ei olnud rahul. Ta palus tuua täpilise liniku. Märki täpiline linik.
- Ema ei olnud ka sellega rahul. Ta täpsustas: „Palun too ovaalne linik.“ Laps oskas nüüd valida soovitud linikut. Märki ovaalne linik.

B. Jooni ema sõnad. Mille ema palus tuua? Missuguse liniku laps tõi?

- Mis sõna järgi laps oskas teha õige valiku? Ringita.
- Mida see sõna täpsustab?

C. Vaata veel kord pilte ja vasta.

- Mitmes linik reas on kandiline linik? (..... linik)
- Mitmes linik reas on ovaalne linik? (..... linik)
- Mitmes linik reas on ruudukujuline linik? (..... linik)
- Mitmes linik reas on ümmargune linik? (..... linik)

Kas panid tähele!

Joonitud sõnad märgivad linikute kuju.

2. A. Vaata pilte. Loe sõnaühendid.

- kuldne kett, kaunis kett, särav kett, hinnaline kett, väärtuslik kett, õrn kett.
- jäme kett, vastupidav kett, tugev kett, raske kett, metalne kett

B. Mitmest ketist räägitakse? Mille järgi otsustasid?

Omadussõna näitab, milline tunnus või omadus on esemel, objektil või nähtusel (*kaunis pilt, särav täht, hinnaline kingitus, metalne läige*).

Kui vastame küsimusele **missugune?**, kasutame **omadussõna**. Näiteks: **Missugune** pilt? **Kaunis** pilt.

JÄTA MEELDE!

Omadussõna vastab küsimusele *missugune?*

3. Loe sõnaühendid. Jooni sõnad, mis vastavad küsimusele *missugune?*

Missugune maastik?

kaunis maastik, huvitav maastik, mäGINE maastik

Missugusele maapinnale?

vesisele maapinnale, tasasele maapinnale, savisele maapinnale

Missugust naabrit?

sõbralikku naabrit, eakat naabrit, uut naabrit

Missuguse liniku?

lillelise liniku, tikitud liniku, ovaalse liniku

4. Loe sõnad. Sobita. Kirjuta välja sobivaid sõnapaare.

<i>Missugune?</i>		<i>Missugused?</i>	
huvitav	mägi	varjulised	riided
haige	linnus	põnevad	saated
kõrge	ehe	salajased	aiad
kallis	süda	kerged	sõnad
ajalooline	piirkond	südamlikud	vestlused

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. A. Koosta sõnaühendeid.

Missugune auto?

.kiire.....

.....

..... sõiduauto

.....

.....

Missugune raamat?

.igav.....

.....

..... kokaraamat

.....

.....

Missugune reis?

..pikk.....

.....

..... turismireis

.....

.....

Missugune linn?

..ajalooline.....

.....

..... pealinn

.....

.....

B. Moodusta saadud sõnaühenditega lauseid.

TULETA MEELDE!

Omadussõnu saab teistest sõnadest moodustada liidete abil.

-ne

-line

-lik

Näiteks: raud – raud/**ne**, muster – mustri/**line**, rahu – rahu/**lik**

6. A. Moodusta omadussõnu. Kasuta liidet -ne. Täienda tabelit.

kuld	kuld + ne	liiv	liiv + liiva + ne
	kuldne		liivane
viha		sool	
savi		hommik	
õhtu		muld	
uni		seep	

pori		samet	
tuli		meeter	

B. Asenda omadussõnaga. Kasuta liidet -ne.

1. Rannal on palju kive.

Missugune see rand on?

See on rand.

2. Supile pandi liiga palju soola.

See on nüüd supp.

3. Etendus toimub õhtul.

See on etendus.

4. Poiss seebitab käsi.

Tal on käed.

5. Verisest haavast immitseb verd.

See on haav.

7. A. Moodusta omadussõnu. Kasuta liidet -line. Täienda tabelit.

okas	okas → okka + line		
	okkeline		
muusika		triip	
värv		ruut	
lill		hind	
kurv		vari	

B. Loe laused. Moodusta joonitud sõnadest omadussõnad.

Vaata eelmist tabelit.

1. Raamatul oli kõrge hind. See on hinnaline raamat.
2. Teel on järsud kurvid. See on tee.
3. Meremehe särgil on mustad triibud. See on särk.
4. Siili kasukal on palju okkaid. Tal on kasukas.

8. A. Moodusta omadussõnu. Kasuta liidet -lik. Täienda tabelit.

loodus	loodus + lik	õnn	õnn + õnne + lik
	looduslik		õnnelik
kasu		kiri	
pidu		vaen	
riik		vend	
tervis		sõber	
auk		kord	
noorus			

B. Täida lünki sobivate omadussõnadega tabelist. Kasuta liidet -lik.

1. Asfalt-teel on palju auke.

See on tee.

2. Vanaemal on hea tervis.

Vanaema sööb toitu.

3. 24. veebruaril on meie riigil oluline püha.

24. veebruar on püha.

9. A. Vali harjutusest 8 neli omadussõna.

Mõtle, mille iseloomustamiseks võiks neid sõnu kasutada.

B. Kirjuta iga valitud omadussõnaga kaks sõnaühendit.

Näiteks: pidulik – pidulik riietus, pidulik sündmus

1.

2.

3.

4.

10. A. Loe sõnaühendid. Jooni omadussõnad ja kirjuta need tabelisse.

sportlik riietus, varane hommik, kohalik kohvik, mehelik käitumine,
kirjalik vastus, imelik riietus, südamluk kaastunne

naerusuine kaaslane, sinisilmne neiu, seiklushimulised poisid,
heledapäine mees, lokkisjuukseline tüdruk, salapärase naeratus

B. Eralda omadussõnadeliide -ne, -line, -lik.

**C. Otsusta, mis sõnast või sõnadest omadussõna on moodustatud.
Täida tabel.**

Omadussõna		Omadussõna	
sport/lik	sport		

11. A. Loe omadussõnad eelmisest harjutusest.

Mõttele, mida saab iseloomustada nende omadussõnadega.

B. Moodusta sõnaühendeid omadussõnadega.

- Missugused taimed?
mitmeaastased, ebaharilikud, erksaõielised taimed
- Missugused raamatud?
- Missugused naabrid?
- Missugused tulemused?
- Missugused üritused?

PANE TÄHELE!

Esemete, olendite ja nähtuste tunnuseid ja omadusi väljendavaid sõnu saab moodustada ka tegusõnast.

Näiteks:

	<i>Mida tegi? Mida teeb?</i>	<i>Missugune?</i> <i>Missugused?</i>
		-tud
1.	Memm kuivatas õunu - õunad on nüüd kuivad.	Need on kuivata/tud õunad.
2.	Tiit tõstis käe üles – käsi on nüüd üleval.	See on ülestõste/tud käsi.
		-v
3.	Koer magab trepil.	Trepil on maga/v koer.
4.	Heli muutub kogu aeg valjemaks . Heli valjeneb.	See on valjene/v heli.
	<i>Mida tehakse?</i>	<i>Missugune?</i>
		-tav
5.	Televiisoris reklaamitakse uut pesupulbrit.	See on reklaami/tav pesupulber.
6.	Kinos vaadatakse põnevat filmi.	Vaada/tav film on väga põnev.
		-nud
7.	Sõpruskohtumine lõppes viigiga.	Lõppe/nud sõpruskohtumine jäi viiki.
8.	Konkursi tulemused selgusid reedel.	Reedel selgu/nud tulemused avaldati ajalehes.
		-mata
9.	Triinu ei lahendanud ülesannet.	See on Triinul veel lahenda/mata ülesanne.
10.	Anu ei jõudnud lilli kasta .	Kast/mata lilled kuivavad aknalaua.

12. Moodusta omadust (tunnust) väljendavaid sõnu eeskuju järgi.

<u>Tegusõna</u> <i>Mida tegema?</i>	<i>Mida teinud?</i>	<i>Missugune</i> ?	<i>Missugune</i> ?
lõppe/ma	lõppe/nud	lõppenud koolipäev	 reis
väsima	/nud		
õitsema	/nud		
reisima			
väljuma			
külmuma			

13. A. Moodusta tegusõnast sobivaid omadust (tunnust) väljendavaid sõnu. Täida tabel.

Sõna	-v	-tav	-nud	-tud
ruttama	ruttav	x	rutanud	x
krohvima			x	
maalima				
valima				
tilkuma				x
ootama				
toimuma		x		x
kastma	kastev	kastetav	kastnud	kastetud
õppima				
ületama				

saagima		saetav		saetud
püüdma			püüdnud	püütud
kütma			küdenud	
lõppema				x

B. Iseloomusta.

Kasuta võimalikult palju omadust väljendavaid sõnu A-osast.

Missugune ?

(krohvima) sein – ...*krohvitud* sein, *krohvitav* sein.....

(maalima) pilt –

(valima) kettad –

(kündma) põld –

(ootama) külaline –

(toimuma) sündmus –

(kastma) lilled –

(õppima) reegel – õpitav reegel,

(ületama) raskus –

(saagima) puud – saetud puud,

(püüdma) kalad –

(kütma) ahi –

(lõppema) etendus –

C. Moodusta lauseid sõnaühenditega.

14. A. Loe. Moodusta tegusõnast tunnust või omadust väljendav sõna.

B. Täida lüngad.

<i>Mida teeb? Mida tehakse?</i>	<i>Missugune? Missugused?</i>
Priit triigib oma särki.	Priit pani särki selga.
Tugeva pakasega külmub pinnas sügavalt läbi .	 pinnas hoiab vett kinni.
Ema ootab külalisi.	 külalised saabusid õhtul.
Värskelt püütud kalad soolatakse või konserveeritakse .	 või kalad saadetakse poodidesse.
Etendus algab tunni aja pärast.	Tunni aja pärast etendus töötab tulla põnev.
Mees kündis metsa ääres põldu.	Metsa ääres on nüüd põld.
Meister parandab ratast.	Ratast meister tunneb oma tööd.

15. A. Loe sõnaühendid. Jooni nimisõnad. Leia nimisõna täpsustavad sõnad (omadussõnad), ühenda kaarega.

kuulas huvitavat ettekannet, lahendas lihtsaid ülesandeid, sulistas sooja vees, mängis ümmarguste pallidega, tekitas keerulise olukorra,

saabus pikalt reisilt, vedas kuivi puuhalge, sammus kitsal rajal, luges põnevat ajakirja, jõudis sügava koopani, hüppas jäisesse vette, märkas keelavat foorituld, keeldus õhtusest kohtumisest, ümises tuttavat lauluviisi

B. Kirjuta omadust väljendavad sõnad tabeli esimesse tulpa üksteise alla.

C. Moodusta omadussõna muutevormidest algvormid.
Kirjuta need tabelis teise tulpa.

D. Asenda omadussõna, kui võimalik, vastandtäendusliku sõnaga.

Omadust väljendav sõnavorm	Omadussõna algvorm	Vastand-tähenduslik sõna
huvitavat	huvitav	igav
lihtsaid		

**16. A. Loe. Moodusta küsimuse järgi sobivad sõnavormid.
Kirjuta sõnaühendid.**

	Ainsus	Mitmus
võõras mees	märkas (<i>keda?</i>) võõrast meest	märkas (<i>keda?</i>) võõraid mehi
lumine mäetipp	pildistas (<i>mida?</i>)	pildistas (<i>mida?</i>)
erakordne avastus	luges (<i>millest?</i>)	luges (<i>millest?</i>)
kuulus sportlane	tundis (<i>keda?</i>)	tundis (<i>keda?</i>)
kitsas tänav	pööras (<i>kuhu?</i>)	pöörasid (<i>kuhu?</i>)
ahvatlev ettepanek	loobus (<i>millest?</i>)	loobus (<i>millest?</i>)
hea sõber	esines (<i>kellena?</i>)	esinesid (<i>kellena?</i>)
tulevane töö	tutvus (<i>millega?</i>)	tutvusid (<i>millega?</i>)
osav kelner	tahab saada (<i>kelleks?</i>)	tahavad saada (<i>kelleks?</i>)

B. Moodusta lauseid saadud sõnaühenditega.

17. A. Loe laused. Ütle omadussõna õiges vormis.

B. Kirjuta harjutus vihikusse.

Virmalised

1. Virmalised on üks (ilusam) loodusnähtusi maailmas. 2. Virmalisi on (selge) ilma korral võimalik näha ka Eestis. 3. Seda (erakordne) vaatemängu sai jälgida 2011. aasta oktoobris. 4. Siis võis mitmel pool nautida siinmail (haruldane) virmaliste vehklemist. 5. Taevas sähvisid (hiiglaslik, roheline, punane, oranž) kaared. 6. Seejärel tekkisid taevasse (hele, värviline) kiired. 7. Värvuste (kiire) vaheldumine pakkus (lummap) vaatepilti mitme tunni jooksul.

B. Mis sõna omadussõna täpsustab? Ühenda kaarega.

Virmalised on üks ilusamaid loodusnähtusi maailmas ...

18. A. Moodusta omadust või tunnust väljendavad sõnad.

Otsusta, kas saadud sõna saab kasutada sõnaühendis.

	-v	-tav
veetma	—	veedetav
päevitama		—
kõrvetama		
liikuma		
töötama		—
soovitama		
karastama		—

B. Täida lüngad A osast valitud sõnadega.

1. Eestlased peavad tervislikuks mere ääres (veetma)
puhkust. 2. (Päevitama) inimesed
lebavad üksteise kõrval kuumal rannaliival (kõrvetama)
..... päikese käes. 3. Palju kiiremini ja ühtlasemalt
pruunistab päike aga (liikuma) ja (töötama)
..... inimesi. 4. On (soovitama) end
sageli kasta (karastama) merevette.

19. A. Loe. Kriipsuta läbi sobimatud omadust väljendavad sõnad.

1. Reede hilisõhtul (*pidav, peetav, pidanud*) jalgpallimäng tootab tulla põnev. 2. Selle vaatajaid (*haarava, haaratava, haaranud*) mängu tulemus ei saa olla viik. 3. Ainult (*võitev, võidetav*) meeskond pääseb reedel (*mängivasse, mängitavasse*) finaali. 4. (*Kaotav, kaotatav, kaotatud, kaotanud*) meeskond peab kahjuks koju sõitma. 5. Jälgime siis kindlasti televiisorist kohapeal (*tehtud, tehtavat*) ülekannet. 6. Reede on meie peres (*ootav, oodatav, oodatud, oodanud*) päev. 7. Jalgpallilahingud on meile kõigile (*erutavaks, erutanud, erutatud*) sündmuseks.

B. Kirjuta harjutus õigesti vihikusse.

20. A. Loe. Jooni omadussõnad.

B. Mis sõna juurde omadussõna kuulub? Ühenda kaarega.

Morsad

1. Morsad on hülgesarnased loomad. 2. Morskadel on võimsad kihvad.
3. Tugevad kihvad on morsale vajalikud abilised. 4. Teravate kihvadega
toetub loom kõvale jääle. 5. Nii
saab ta oma raske kere veest
välja tõmmata. 6. Morsad elavad
külmades meredes. 7. Morsk
magab tavaliselt siledal jääl, kuid
ta on suuteline magama ka
jäises vees.

C. Rühmita omadussõnaga sõnaühendid tabelisse.

Ainsus	Mitmus
	hülgesarnased loomad

Kontrolli: ainsus – 4 sõnaühendit, mitmus – 6 sõnaühendit.

21. A. Loe laused. Jooni omadussõnad.

B. Rühmita omadussõnad küsimuste alusel.

Jääkaru

1. Osav jääkaru on kiire jooksupuhtlik kiskja.
2. Ta on võimeline ronima järsul merekaldal ning liikuma libedatel jääväljadel.
3. Looma võimsate käppade küljes on teravad küünised.
4. Jääkaru saab ujuda ka sügavas vees.
5. Tema küüniste vahel on ujumiseks sobivad lestad.
6. Naha all on tal paks rasvakiht.
7. See kaitseb valget jääkaru käreda pakase eest.
8. Valge värvuse tõttu on jääkaru hiiglaslikel jääväljadel kavalatele vaenlastele nähtamatu.

B. Rühmita omadussõnad küsimuste alusel.

- Missugune?* osav, (3 sõna)
- Missugused?* (2 sõna)
- Missuguse?* (3 sõna)
- Missuguste?* (1 sõna)
- Missugust?* (1 sõna)
- Missuguses?* (1 sõna)
- Missugusel?* (1 sõna)
- Missugustel?* (2 sõna)
- Missugustele?* (1 sõna)

22. A. Keda või mida kirjeldatakse? Kirjuta lünka.

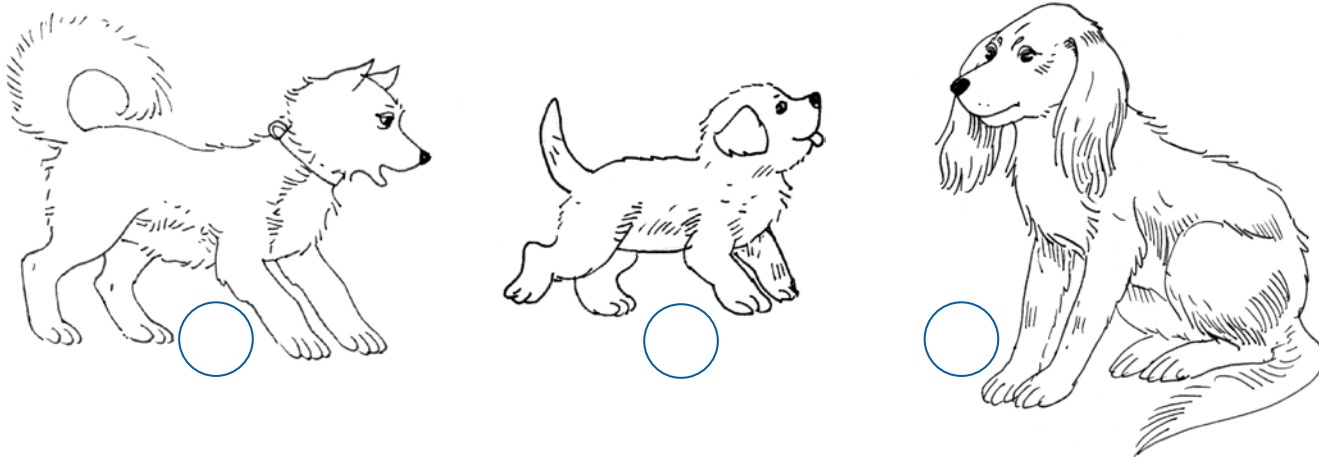
Mis on söödav, ümmargune, raske, kollane, kõva koorikuga, suurte seemnetega? See on

Kes on neljajalgne, kõrgete jalgadega, ümara peaga, karvane, tähniline, punakaspruun või helehall, metsik, osav, ohtlik, kassisarnane? See on

B. Vali klassis objekt.

- Kirjelda seda pinginaabrile. Naaber mõistatab, mida sa kirjeldasid.
- Kuula naabri kirjeldust. Mõistata.

Omadussõnade võrdlusastmed

23. Mart rääkis oma koerast. Ta ütles: „Mul on valge koer.“

Vaata pilti. Näita pildil Mardi koera.

Kas tead täpselt, missugune on Mardi koer?

Ei tea, sest kõik kolm koera on valged.

Otsustada saame, kui vaatleme lisaks mõnda muud tunnust (suurus, tõug, karva pikkus jne).

24. Reasta koerad suuruse järgi.

Näita: kõige suurem koer,
kõige väiksem koer.

25. Loe sõnad tulpade ja ridade kaupa. Jälgi võrdlusastmete moodustamist.

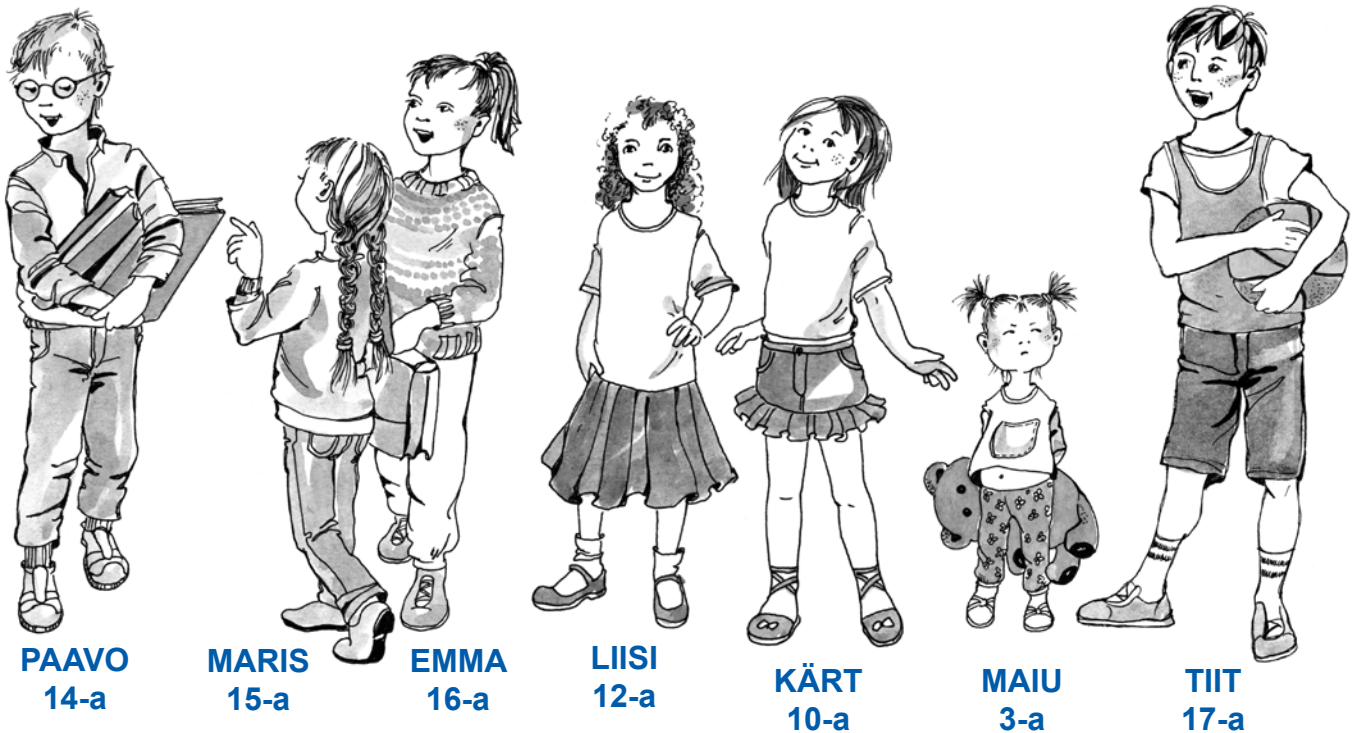
Omadus	(uue)	Omadust pisut rohkem	Omadust kõige rohkem
sirge	(uue) sirge	sirge/m	kõige sirge/m
sõbralik	(uue) sõbraliku	sõbraliku/m	kõige sõbraliku/m
tähtis	(uue) tähtsa	tähtsa/m	kõige tähtsa/m
noor	(uue)	noore/m	kõige
suur	(uue)	suure/m	kõige
karvane	(uue)	karvase/m	kõige

26. Jätka eeskuju järgi.

Omadus	Omadust pisut rohkem	Omadust kõige rohkem
raske	raske/.....	 raskem
valge	/.....	
kiire	/.....	
odav	odava/.....	 odavam
põnev	/.....	
huvitav	/.....	
oluline	olulise/.....	 olulisem
hinnaline	/.....	

tervislik	tervisliku/.....	
sõbralik	/.....	
tagasihoidlik	/.....	
kallis	kalli/.....	 kallim
rikas	rikka/.....	
maitsev	maitsva/.....	

27. A. Võrdle lapsi nende vanuse alusel.

1. Kõige vanem on
2. Kõige noorem on
3. on vanem kui Maris.
4. on Marisest vanem.
5. Maris on noorem kui
6. Maris on Emmast

B. Võrdle kahte last nende vanuse põhjal.

1. Ma võrdlen *Paavo* ja *Liisi* vanust.

- Paavo on kui
 - Liisi on kui
 - Paavo on Liisist kahe aasta võrra
 - Liisi on Paavost aasta võrra
-

2. Ma võrdlen *Kärdi* ja *Maiu* vanust.

- Kärt on kui Maiu.
- Maiu on kui
- Kärt on aasta võrra kui
- Maiu on aasta võrra kui

C. Jätka eelneva eeskuju järgi.

- Võrdle Tiidu ja Kärdi vanust.

.....

.....

.....

.....

-
- Võrdle Marise ja Kärdi vanust.

.....

.....

.....

.....

28. A. Loe. Täida lüngad.

- Tartust Elvasse on 25 km.
- Tartust Põltsamaale on 60 km.
- Põltsamaalt Tallinnasse on 120 km.
- Tartust Viljandisse on 80 km.
- Tartust Tallinnasse on km.

B. Reasta kauguse järgi. Täida lüngad.

1.
2.
3.
4.

- Nimeta kõige pikem tee?
- Nimeta kõige lühem tee?
- Tee Tartust sinu kodukohta on km.
- Tee Tartust sinu kodukohta on (*lühike / pikk*)
kui tee Elvast Tartusse.
- Tee Tartust sinu kodukohta on (*lühike / pikk*)
kui tee Tallinnast Tartusse.

PANE TÄHELE!

Teisiti moodustatakse omadussõna võrdlusastmed järgmistest sõnadest:

hea	parem	kõige parem
pisike	pisem	kõige pisem
lühike	lühem	kõige lühem
õhuke	õhem	kõige õhem

29. Võrdle kahte objekti oma klassis.

..... on pikem kui

..... on lühem kui

..... on õhem kui

..... on paksem kui

..... on raskem kui

..... on kergem kui

..... on madalam kui

..... on kõrgem kui

30. A. Loe laused. Jooni omadust väljendavad sõnad.

Liisukivid

1. Kalevi kolm poega jõudsid väikese järve äärde ja otsisid kõige suuremaid kive.
2. Nad hakkasid isa soovil rasket liisu-kivi heitma.
3. Uus kuningas saab pojast, kelle visatud kivi teeb kõige pikema lennu.
4. „Minu õigus on esimesena visata,“ lausus kõige vanem vend.
5. Ta viskas kivi kõrgele õhku ja see kukkus järve.
6. Keskmise vend oli kasvult kõige pikem.
7. Tema lennutas kivi järve, otse vee ja maa piirile.
8. Nüüd oli järg noorema venna käes.
9. Kõige väiksem vend viskas oma kivi üle järve kõige laiema koha.
10. Tema kivi kukkus kuivale

- maale. 11. Vennad läksid läbi sügava järve tulemusi vaatama.
12. Nad nägid, et noorem vend oli oma kivi heitnud kõige kaugemale.
13. Noorem vend Kalevipoeg kuulutati maa valitsejaks.

B. Kirjuta välja omadussõnade *kõige*-vormid koos nimisõnadega.

C. Moodusta nende sõnade algvormid.

<i>kõige</i> -vorm	Omadussõna algvorm
kõige suuremaid kive	suured kivid

D. Täida lüngad.

Näiteks: Kalevipoeg oli **tugevam** kui tema vanemad vennad.

*Vanemad vennad olid **nõrgemad** kui Kalevipoeg.*

- Kõige vanem vend viskas oma kivi esimesena.

Kõige vend viskas oma kivi viimasena.

- Kõige pikema tee läbis noorema venna visatud kivi.

Kõige tee läbis kõige venna visatud kivi.

- Kes viskas kivi kõige kaugemale?

Kõige viskas kivi vend.

- Kes viskas kivi kõige lähemale?

Kõige viskas kivi vend.

31. A. Loe. Otsusta, mis kirjeldavad tamme. Jooni omadussõnad.

hargnenud juured, jämedad oksad, kiirekasvuline puu, tihe võra, varjurikas metsaalune, hõredates parkides, külmakindel puu, piklik sisselõigetega lehelaba, halli koorega, kasvab parkides, lühikesed leherootsud, erkrohelised lehed, sõrmjad lehed, väikesed vähemärgatavad õied, laiuva võraga, mahakukkunud tõrud, mitmeaastane metsik puu, ilus puit, magus mahl

B. Kirjelda tamme. Kasuta joonitud sõnaühendeid.

- Tammel on
- Ta kasvab
- Puud iseloomustavad
- Tamme tunneme ära (*mille järgi?*)
- Sügiseti korjavad lapsed
- Tamme kasutatakse seetõttu, et

C. Loe joonimata sõnad ja sõnaühendid.

Otsusta, kas need kirjeldavad vahtrapuud.

D. Kirjelda sobivate sõnaühenditega vahtrapuud.

- Vahtral on
- Ta kasvab
- Puud iseloomustab
- Vahtra tunneme ära
- Sügiseti korjavad lapsed
- Vahtrapuud kasutatakse seetõttu, et

E. Kirjuta kirjeldused vihikusse.

ARVSÕNA

1. Loe. Kirjuta numbritega.

neli –, neliteist –, kakskümmend neli –,
kuuskümmend kaks –, üheksakümmend üheksa –,
sada –, viissada –, kuussada viisteist –,
kakssada kakskümmend –, üheksasada üheksateist –,
tuhat kolmsada nelikümmend kaks –, kümme tuhat –

2. Ütle sõnadega.

8, 10, 15, 18, 50, 101, 407, 999,
1001, 2013, 1991, 4329, 5012, 9909, 6073

KAS ON MEELES?

Arvsõnad väljendavad:

1) esemete, nähtuste, olendite **kogumite suurust** ehk
koguhulka ja mõõtu.

Arvsõnaga vastame küsimustele **mitu?**, **kui palju?**

Näiteks: **seitse** poissi, **kaksteist** kuud, **viisteist** lehekülge,
kakskümmend meetrit

Seitse – (7), kaksteist – (12), viisteist – (15), kakskümmend – (20)
on **põhiarvsõnad**.

2) esemete või olendite **järjekorda**.

Arvsõnaga vastame küsimusele **mitmes?**

Näiteks: **esimene** (1.) päev nädalas (on esmaspäev),
kolmeteistkümnes (13.) sünnipäev; **teine** (2.) õppeveerand,
kolmas kilomeeter (3. km)

Esimene – (1.), kolmeteistkümnes – (13.), teine – (2.), kolmas (3.)
on **järgarvsõnad**.

KAS PANID TÄHELE?

Number punktita (11) väljendab millegi hulka – **11 õpilast** (õpilasi on 11).

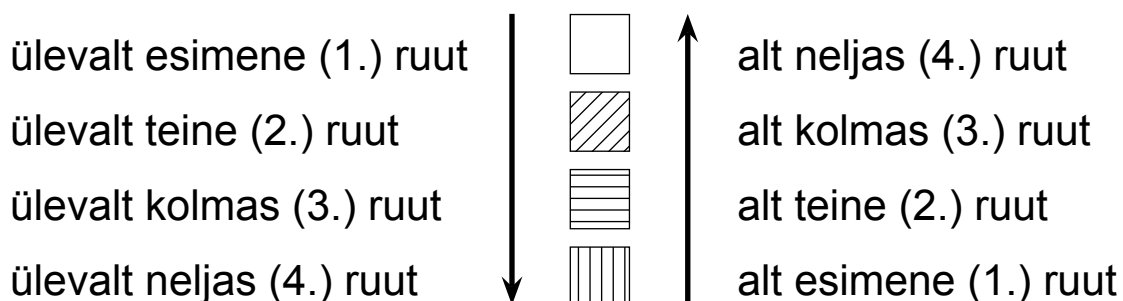
Number punktiga väljendab koguhulgast ühte osa: klassi nimekirjas on
Rainer **11. õpilane** (üheteistkümnes õpilane).

Rainer on üks õpilane klassis.

Tema nimi on nimekirjas üheteistkümnendal (11.) kohal.

3. A. Vaata ruute, täida korraldused.

Mitu ruutu on? Jälgi, mis suunas on ruudud järjestatud.

B. Mitmes ruut ülevalt on ? ? ? ?

Mitmes ruut alt on ? ? ? ?

C. Joonesta alt 1. ruut:, ülevalt 1. ruut:,
 ülevalt 3. ruut:, alt 3. ruut:,
 ülevalt 2. ruut:, alt 2. ruut:,
 ülevalt 4. ruut,, alt 4. ruut:

Valge ruut on ülevalt ja alt

4. Loe.

Mitu ?

1 nädal

2 päeva

3 sügiskuu

4 õppeveerandit

12 kuud

120 kilomeetrit

Mitmes ?

1. nädal

2. päev

3. sügiskuu

4. õppeveerand

12. kuu

120. kilomeeter

5. A. Loe. Jooni õige sõnaühend.

- 15 põõsale – viieteistkümnendale põõsale, viieteistkümmenele põõsale;
- 23. kuupäevaks – kahekümne kolmeks kuupäevaks, kahekümne kolmandaks kuupäevaks;
- 17. leheküljelt – seitsmeteistkümnendalt leheküljelt, seitsmeteistkümnelt leheküljelt;
- 33. trollibussiga – kolmekümne kolme trollibussiga, kolmekümne kolmanda trollibussiga;
- 26 õpilaselt – kahekümne kuuelt õpilaselt, kahekümne kuuendalt õpilaselt;
- 56 karbis – viiekümne kuuendas karbis, viiekümne kuues karbis.

B. Jooni õige number koos sõnaga.

- kahekümne viiest aastast – 25 aastast, 25. aastast,
- kaheteistkümneks kuuks – 12 kuuks, 12. kuuks,
- viieteistkümnendale sõdurile – 15 sõdurile, 15. sõdurile,
- kolmesajandale meetrile – 300 meetrile, 300. meetrile,
- kümnetuhandest mehest – 10 000 mehest, 10 000. mehest,
- kahe saja viiekümnest grammist – 250 grammist, 250. grammist,
- kahe tuhande kahekümnendaks aastaks – 2020 aastaks, 2020. aastaks,
- kahe tuhandendast aastast alates – 2000 aastast, 2000. aastast.

6. A. Loe sõnapaarid. Jooni arvsõnad.

Otsusta, kas on põhiarvsõna või järgarvsõna.

1) kaksteist päeva, kolmkümmend neli aastat, kolmas õpilane, viis kilogrammi, esimene päev, kolm tonni, kuuskümmend meetrit, saja neljakümnendal kilomeetril, kaheteistkümnendal tunnil, kahe tuhande kolmeteistkümnendal aastal;

2) viieteistkümnendaks kuupäevaks, kolmeteistkümnendas korteris, kolmekümne neljandaks sünnipäevaks, kaheksakümmend kuus lehekülge, kuueteistkümne päevaga, kuuelt leheküljelt, kahekümne ühe korteriga, kaheteistkümnnes päev, kolme trepikojaga, kuuekümne esimeselt leheküljelt, viiekümne kuuete meetrile.

B. Rühmita tabelisse sõnapaarisid, kirjuta arvsõna numbriga.

Põhiarvsõnad	Järgarvsõnad
12 päeva	

C. Jätka tööd õpetaja etteütlemise järgi.

7. Moodusta sõnaühendeid.

(Mis?) **algas** (millal?) – 1. september, 22. detsember, 4. juuni, 1. jaanuar.

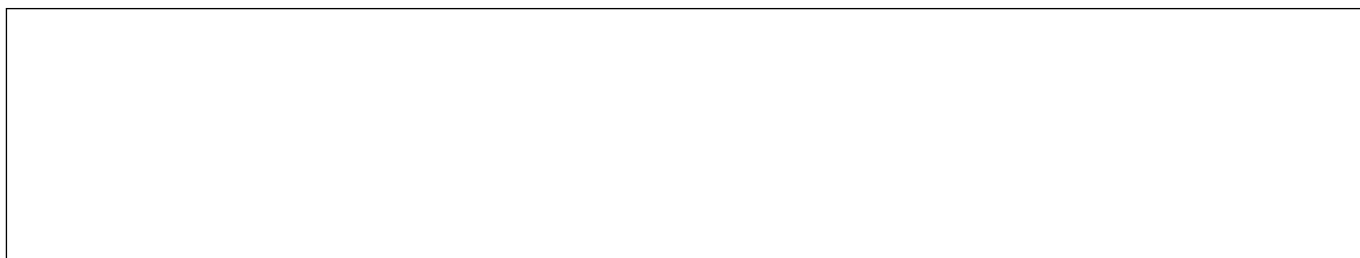
Näiteks: Kool **algas** esimesel septembril.

(Mis?) **kestis** (mis ajani?) – 1. õppeveerand, sügisvaheaeg,
2. õppeveerand, talvevaheaeg,
3. õppeveerand, kevadvaheaeg,
4. õppeveerand, suvevaheaeg.

Näiteks: Esimene õppeveerand **kestis**

8. A. Toimi korralduste järgi.

1. Joonista ritta kümme ringi. Nummerda ringid.
2. Esimese kolme ringi piirjooned värvi sinisega üle.
3. Neljanda ringi sisse joonista ruut.
4. Seitsmes ring värvi seest siniseks.
5. Kaks ringi alates viiendast tee seest täpiliseks.
6. Kümnenda ringi sisse joonista üks ring.
7. Teise ringi sisse kirjuta A.
8. Kolm viimast ringi ühenda kaarega.
9. Viiendale ringi ümber joonista ruut.
10. Kolmanda ringi ümber joonista ristkülik.

B. Võrdle oma tööd naabriga. Erinevuse korral loe veel kord töökorraldust. Vajadusel tee parandus.

C. Vasta küsimustele. Kirjuta vastus numbriga.

1. Mitu ringi on ümbritsetud ruuduga?
2. Mitmes ring on ümbritsetud ruuduga?
3. Mitu ringi on seest täpilised?
4. Mitmenda ringid on seest täpilised?

5. Mitmes ring täpelistest ringidest on ruudu sees?
6. Mitme ringi piirjooned on sinisega üle joonistatud?
7. Mitmenda ringi sees on A?
8. Mitmenda sinisega üle joonistatud ringi sees on A?
9. Mitmenda ringid on ühendatud kaarega?
10. Mitu ringi on ühendatud kaarega?
11. Mitme ringi sees on ruut?
12. Mitmenda ringi sees on ruut?
13. Mitmes ring on seest sinine?
14. Mitu ringi on seest sinised?
15. Mitu ringi on seest tühjad?

PANE TÄHELE!

Arvsõnade õigekiri

Eelmise sõnaga kokku kirjutatakse: **-teist**, **-kümmend** ja **-sada**.

12 – kaksteist	20 – kakskümmend	100 – ükssada
17 – seitseteist	50 – viiskümmend	500 – viissada
19 – üheksateist	60 – kuuskümmend	900 – üheksasada

Eraldi sõnadena kirjutatakse: **ühelised** ja **tuhat**.

34 – kolmkümmend <u>neli</u>	47 – nelikümmend <u>seitse</u>
203 – kakssada <u>kolm</u>	2000 – kaks <u>tuhat</u>
5100 – viis <u>tuhat</u> ükssada	7017 – seitse <u>tuhat</u> seitseteist
7435 – seitse <u>tuhat</u> nelisada kolmkümmend viis	

9. A. Kirjuta sõnadega.

13 –
18 –
11 –
30 –
40 –
60 –
70 –
200 –
400 –
700 –
800 –

B. Kontrolli, kas kirjutasid õigesti -teist, -kümmend, -sada.

C. Jooni numbrid, mille kirjutamisel tegid vigu.

D. Kirjuta veaga sõnad õigesti vihikusse.

10. A. Kirjuta sõnadega.

42 –
59 –
99 –
158 –
432 –

777 –
1500 –
2411 –
6060 –
9900 –

Kontrolli, kas kirjutasid õigesti – **ühelised** ja **tuhat** eraldi sõnadena.

B. Jooni numbrid, mille kirjutamisel tegid vigu.

C. Kirjuta veaga sõnad õigesti vihikusse.

**11. Ühenda kaarega sõnad, mis kirjutatakse kokku.
Kirjuta vastav number.**

kuus sada kaheksa teist –

seitse tuhat kuus sada viis teist –

kaheksa tuhat kolm sada neli kümmend kuus –

seitse tuhat neli sada kuus kümmend kaks –

ühetsada tuhat kaks sada kolm kümmend üks –

viis tuhat üks sada kolm kümmend –

kümme tuhat –

kaks tuhat neli teist –

kolm sada üks –

viis kümmend –

üks sada üheksa –

12. Kirjuta vastavad numbrid ja arvsõnad.

III	3.	kolmas
X		
XV		
XVIII		
XX		
IX		
XI		

13. A. Paranda vead arvsõnade kokku- ja lahkukirjutamisel.

345 – kolm sada nelikümmend viis

212 – kakssada kaks teist

847 – kaheksasada nelikümmend seitse

731 – seitsesada kolm kümmend üks

1520 – tuhat viis sada kaks kümmend

4000 – nelituhat

9753 – üheksa tuhat seitsesada viiskümmend kolm

2265 – kaks tuhat kaks sada kuuskümmendviis

B. Ringita numbrid, mis on sõnadena õigesti kirjutatud.

14. Loe laused. Ringita sobiv number. Kirjuta lause sõnadega.

1. Meie klassis on / **12 12. XII** / õpilast.

.....

.....

2. Anti Toots on õpilaste nimekirjas / **11 11. XI** / õpilane.

.....

.....

.....

3. Meie klassi õpilane Rain võitis / **60 60.** / meetri jooksus esikoha.

.....

.....

.....

.....

4. Spordivõistlused toimusid Raini / **13 13. XIII** / sünnipäeval.

.....

.....

.....

.....

5. Raini vanemad on / **36 36.** / -aastased.

.....

.....

.....

6. Aastas on / **12 12. XII** / kuud.

.....

.....

7. / **12 12. XII** / kuu on detsember.

.....

.....

8. Detsembris on / **31 31.** / päeva.

.....

.....

9. Ööpäevas on / **24 24.** / tundi.

.....

.....

10. Tartust Pärnusse on vähem kui / **200 200.** / kilomeetrit.

.....

.....

.....

.....

11. Raini vanaisa on sündinud / **1950 1950.** / aastal.

.....

.....

.....

.....

15. A. Moodusta sõnaühendeid arvudega 9, 20, 57.

liidan (*millele?*)

.....

.....

lahutan (*millest?*)

.....

.....

B. Moodusta suuliselt lauseid näidise alusel.

9 + 12 *Ma liidan üheksale kaksteist.*

12 + 9

20 + 56

56 + 20

57 + 43

43 + 57

21 – 9 *Ma lahutan kahekümne ühest üheksa.*

21 – 12

76 – 20

76 – 56

100 – 43

100 – 57

C. Moodusta sõnaühendeid arvudega 5, 10, 100.

korrutan (*millega?*)

.....

.....

D. Moodusta lauseid näidise alusel.

9 × 5 *Ma korrutan üheksat viiega.*

8 × 5

4 × 8

7 × 10

8 × 100

E. Moodusta sõnaühendeid arvudega 3, 6, 10.

jagan (*mitmeks?*) osaks

.....

.....

.....

jagasin (*mitme kaupa?*)

.....

.....

.....

F. Moodusta lauseid näidise alusel.

9 : 3 *Ma jagan üheksa kolmeks osaks.*

18 : 6

27 : 3

30 : 10

16. Kirjuta sõnadega.

$$753 + 452 = 1205$$

$$678 - 78 = 600$$

$$125 \times 5 = 625$$

$$100 : 5 = 20$$

$$1155 - 155 = 1000$$

$$1440 + 1560 = 3000$$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SÕNAÜHEND

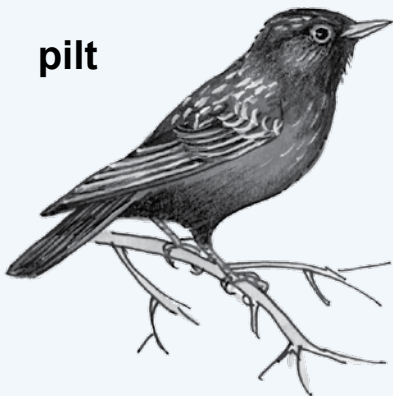
Me suhtleme omavahel eesti keeles. Suhtlemisel me kasutame lauset, mille kõneleja moodustab sõnadest. Igal sõnal on üks või mitu tähendust.

Kes on pildil kujutatud?

Vastused: LIND, KULDNOKK või KEVADE-KUULUTAJA.

Kui ütleme sõna LIND, KULDNOKK või KEVADE-KUULUTAJA, siis mõtleme **tumedate sulgede** ja **kollase nokaga** lindu.

pilt

sõna KULDNOKK

tumedad suled, kollane nokk,
kevadekuulutaja

Sõnu ühendatakse suhtlemisel **sõnaühenditeks** ja lauseteks.

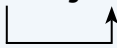
Sõnaühend koosneb kahest või enamast sõnast.

I Sõnaühend koosneb harilikult kahest sõnast.

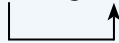
Näiteks: **vaatab** televiisorit, **lahendab** ristsõna, huvitav **lugu**, keeruline **ülesanne**.

Sõnaühendis on alati põhisõna ja seda täpsustav sõna või sõnad (ehk laiendid). Täpsustav sõna võib olla põhisõnaks mõnele teisele sõnale.

koera **jalad**

karvase koera **jalad**

koera karvased **jalad**

karvaste jalgadega **koer**

Kelle jalad?

Missugune see koer on?

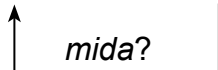
Missugused jalad?

Missugune see koer on?

1. Loe sõnaühendid. Nimeta põhisõnad.

Nimeta sõnad, mis täpsustavad põhisõna.

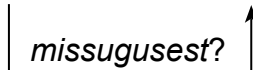
jutustas muinasjuttu

jutustab saalis

huvitavast **kontserdist**

venna **klassikaaslastele**

2. Täpsusta.

Kasuta sõnu: *näljane, sügav, hulkuv, jäätunud, puhastatud, karvane, üksik, kinnikasvanud*

missugust tiiki?

.....

..... tiiki

.....

.....

missuguse karuga?

.....

..... karuga

.....

.....

3. Täpsusta põhisõna.

.....
lõpetas (*mille?*) kutsusid (*kuhu?*)

.....

.....
leidsid (*kelle?*) mõõdab (*millega?*)

.....

.....
tegid (*millest?*) toibusid (*millest?*)

.....

II Sõnaühend võib koosneda ka kolmest sõnast.

4. Loe sõnaühendid. Nimeta põhisõnad.

Nimeta sõnad, mis täpsustavad põhisõna.

ostsin huvitava raamatu

↑
mille?

ostsin möödunud esmaspäeval

↑
millal?

ostsin heale sõbrale

↑
kellele?

värviliste piltidega **raamatu**

↑
missuguse?

PEA MEELES!

Sõnaühend koosneb kahest või enamast sõnast.

Näiteks: *lahendab* ülesannet, *lahendab* üksinda,

lahendab rasket ülesannet, kümneaastane Karl *lahendab*,

Pauli vend Karl *lahendab*.

5. Moodusta sõnaühendeid.

missugune koer?

...*karvane* koer.....

..... jookseb

.....

kelle koer?

...*Madise* koer.....

..... jookseb

.....

missugust õuna?

...*mahlast* õuna.....

söövad

.....

kelle vend?

Kalevi vend

..... sööb

.....

6. Täpsusta.

missugust kohvrit?

.....

pakib kohvrit

.....

mitmendaks sünnipäevaks?

.....

.....

valmistub sünnipäevaks

.....

kelle kohvrit?

.....

pakib kohvrit

.....

kelle sünnipäevaks?

.....

valmistub sünnipäevaks

.....

7. Jätka eeskuju alusel.

1. **Uurib** liblikat. See liblikas on kirju.

Uurib kirjut liblikat.

2. **Uurivad** mulla omadusi. See muld on niiske.

Uurivad

3. **Valisid** kotti. See kott on moodne. See kott on kollane.

Valisid moodsat kollast kotti.

4. **Kartsid** koera. See koer on karvane. See koer on kuri.

Kartsid

8. A. Loe sõnad ja sõnaühendid. Sobita.

..... moodustasime	sobivad grupid
..... kasutasime	huvitava maastikumängu
..... jookstime	ümbruskonna kaarti
..... saime	võistkondade kaptenid
..... korraldasime	väärtuslikke andmeid
..... valisime	esimese kontrollpunktini

B. Reasta maastikumängu tegevused.

Kirjuta järjekorranumbrid põhisõnade ette.

1. Korraldasime

9. Moodusta kolmesõnalisi sõnaühendeid.

Kahesõnaline sõnaühend	Kolmesõnaline sõnaühend
joonistavad jõulukaarte	joonistavad huvitavaid jõulukaarte
valmistasime toitu	valmistasime toitu
vaatas filmi	vaatas
ootavad vaheaega	
meisterdame karpi	
saagis puid	
suusatasid metsas	
meisterdasid okstest	

10. Jätka.

Nägi jänest. Nägi missugust jänest?

...*välejalgset*.....

nägi (*keda?*) jänest

.....

Uudistasid *mida*? Uudistasid *missuguseid* kännuseeni?

...*peenejalgseid*.....

uudistasid (*mida?*) kännuseeni

.....

Uurisime *mida*? Uurisime *mille* omadusi?

joogivee

uurisime (*mida*?) omadusi

.....

Rääkisid millest? Rääkisid *missugusest* pühapäevast?

seiklusrikkast

rääkisid (*millest*?) pühapäevast

.....

11. Täida lüngad.

Kasuta sõnu: *punakaspruun, maitsev, valge, erepunane ja valgetäpiline, hämar ja niiske, kollane, kärbseseen, kuuseriisikas*

1. Hilissuvel **kerkivad** samblast kuuseriisikad.

↑
Missugused kuuseriisikad?

2. Kuuseriisikas **on** söögiseen.

↑
Missugune söögiseen?

3. murdmisel **tuleb** seenest mahla.

↑ ↑
Mille murdmisel? Missugust mahla?

4. Kärbseseenel **on** ja kübar.

↑
Missugune kübar?

5. jalga **kaunistab** krae.

<i>Mille jalga?</i>	↑	↑	<i>Missugune krae?</i>
---------------------	---	---	------------------------

6. Seened **kasvavad** ja metsas.

	↑	<i>Missuguses metsas?</i>
--	---	---------------------------

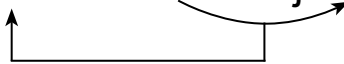
B. Ühenda sõnaühendisse kuuluvad sõnad kaarega.

12. A. Täida lüngad.

1. Jahimees **märkas** (*missugust?*) jänest.
2. Hirmunud jänku **hüppas** (*missugusesse?*) põõsastikku.
3. (*missugusesse?*) lumme **jäid** jänku jäljed.
4. (*missuguseid?*) jälgi **märkas** jahimees.
5. Kütt **saatis** oma (*missuguse?*) koera jänest **jälitama**.
6. **Algas** (*missuguse?*) jänese põgenemine.
7. Mis sa arvad, kes **võitis** (*missuguse?*) võidujooksu?

B. Kirjuta välja kolmesõnalised sõnaühendid. Märgi sõnade seos.

1. **märkas** hirmunud jänest

2.

3.

4.

5.

6.

7.

13. A. Täpsusta põhisõna.

..... *mererannas*

..... *Pärnu mererannas*

puhkavad (*kus?*)

.....

.....

.....

saabub (*kust?*)

.....

.....

.....

	<i>saarele</i>	<i>tundmatule saarele</i>
lendasid (<i>kuhu?</i>)		
		

(kus?)
 jookseb (*kust?*)
 (*kuhu?*)

B. Täpsusta põhisõna.

☐ *Missuguses koolis?*

.....
 koolis

☐ *Missugusel staadionil?*

.....
 staadionil

☐ *Missugusesse parki?*

.....
 parki

☐ *Missugusele matkale?*

.....
 matkale

☐ *Missugusest jaamast?*

.....
 jaamast

☐ *Missuguselt katuselt?*

.....
 katuselt

14. Ühenda paksult trükitud sõnad põhisõnaga.

Esita suuliselt küsimus koos põhisõnaga.

1. Sügisel käisime (*missuguses?*) **metsas** seenel.
Käisime *kus*?
2. Hommikul tulime korvidega (*missugusesse?*) **koolimajja**.
Tulime
3. Varsti jõudis ka buss (*mille?*) **väravasse**.
.....
4. Läksime kiiresti (*missugusesse?*) **bussi**.
.....
5. Buss sõidutas meid (*missugusesse?*) **kuusikusse**.
.....
6. (*missuguses?*) **metsas** oli hästi palju seeni.
.....
7. Me korjame need (*millest tehtud?*) **korvidesse**.

15. Täpsusta.

	(detsember)	
saabume (<i>millal?</i>)	(vana-aastaõhtu)	
	(1. jaanuar)	

(kevad)
treenin (*mis ajani?*) (järgmine nädal)
(kell seitse)

16. Moodusta sõnaühendid. Kirjuta põhisõnad.

.....
.....
..... 20. detsembril
.....

mis ajani?
.....
..... jõuludeni
.....

millal?
.....
..... talvisel koolivaheajal
.....

mis ajani?
.....
..... põhikooli lõpuni
.....

17. Koosta iga sõnaga kolm sõnaühendit.

Kasuta sõnu: *autoga, vaikselt, isuga, kitarri saatel, joostes, telefoni teel, mitmehäälselt, ahnelt, meiliga, paljajalu, kiiresti, sõbra kaudu*

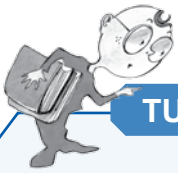
sööb (*kuidas?*)

laulavad (*kuidas?*)

saabusid (*kuidas?*)

teatati (*kuidas?*)

KÄÄNDSÕNADE ALGVORM JA TÜVI

TULETA MEELDE!

Tuleta meelde 5. klassis õpitut.

Igal sõnal on **algvorm**.

Käändsõna **muutub** ehk **käändub**. Siis on sõna **muutevormis**.

Lausetes esinevad sõnad enamasti **muutevormides**.

Näiteks: **küngas** – küngast, künkale, künkani, künkalt, künkast

punane – punast, punasele, punaselt, punasest, punase

kaksteist – kaheteistkümnele, kaheteistkümnest

mina – minu, mind, minule, minust, minuga, minuni

Algvorm ja muutevormid

1. Moodusta algvormis sõnadest muutevorme.

leevike

uudistas (*keda?*)

rääkis (*kellest?*)

hiilis (*kelleni?*)

on harjunud (*kellega?*)

kruvikeeraja

otsib (*mida?*)
unustas maha (*mille?*)
töötab (*millega?*)
töötab (*milleta?*)
mõtleb (*millest?*)

ümmargune

võttis (*missuguse?*) savitüki
voolis savitüki (*missuguseks?*)
asetas (*missugusele?*) savitükile
on (*missugusel?*) savitükil
murdis (*missuguselt?*) savitükilt
uuristas (*missugusesse?*) savitükki

viis

jagas (*mitmeks?*) osaks
liitis (*mitmele?*) neli
lahutas (*mitmest?*) kaks
korruptas (*mitmega?*) kolm
nimetas arve (*mitmeni?*)

Algvormis sõna kohta saame esitada küsimusi
kes?, mis?, missugune?, mitu?, mitmes?.

Algvormis sõna on nimetavas käändes.

Näiteks: leevike – *kes?*, kruvikeeraja – *mis?*

ümmargune – *missugune?*

kaheksa – *mitu?*

seitsmes – *mitmes?*

2. A. Jooni algvormis sõnad.

lihtne harjutus, kolm sissepääsu, viies korrus, kaubanduskeskus
laieneb, mulla niiskus, talv läheneb, kutsikas urises, maapind külmub,
taldrik praega, rikkalik toiduvalik, reis soojale maale, kaks välisreisi,
riisist puder, riisipuder podiseb, tüdruku hüüe, tüdruk kiljub, tuuline
sügisilm, esimene sügistorm, võimas tuuleil

B. Kirjuta välja sõnad, mis vastavad küsimusele kes?

.....

3. A. Jooni algvormis sõnad.

kollane sidrunikook, sidrunikoogi magus maitse, maitsev sidrunijook,
peretütar küpsetab sidrunikooki, tüdruk muretseb, taat maitseb
plaadikooki, teine suutäis, mõnus vanaisa, memm rüütab mahlajooki,
sidruni lõhn, sidruni krobeline koor, magus tükisuhkur, viies pereliige,
esimene plaaditäis

B. Rühmita algvormis sõnad küsimuste järgi.

Kes?	Mis?	Missugune?	Mitmes?
6 sõna	8 sõna	6 sõna	3 sõna

JÄTA MEELDE!

Mõned sõnad esinevad **ainult mitmuses**.

Näiteks: *käärid, tangid, püksid, traksid*

4. Moodusta algvormid. Täida tabel.

	Algvorm		Algvorm
varbaga		pudruga	
ninaotsani		kohvis	
taldrikule		palituta	
puuoksale		pähe	
kardinasse		suhkruta	
pliidile		naist	
seale		meest	
veast		last	

ovaalsesse		kasest	
vaest		kuuseni	
eilset		männis	
homsega		põdraga	
pimedast		pojale	
traksidega	traksid	pükstesse	püksid
kääridega		tangideta	

5. Moodusta mitmuse vormid. Täida tabel.

Ainsus	Mitmus	Ainsus	Mitmus
tüdruk	tüdrukud	poiss	
kanarbik		kauss	
teder		kirss	
põder		rida	
habe		tigu	
säde		uba	
jäse		regi	
ige		jõgi	
number		padi	
liiter		ahi	
kukkel		ader	
kittel		puder	
peegel		küüs	küüned
korsten		kaas	
jalg		kõrs	
selg		mees	

Kontrolli. Mitmuses oleva sõna lõpus on **mitmuse tunnus -d**.

6. A. Loe laused. Jooni veaga sõnad või sobimatud sõnavormid.

1. Laual oli kollaste õuntega punane taldrek. 2. Isa võttis sahtlist tangi.
3. Kõrges kruusis auras must ja kange kohvi. 4. Võta lusik ja sega sellega kohvi. 5. Värske jõhvik sisaldab rohkesti C-vitamiini. 6. Võõras türuk laulis kõlava häälega. 7. Kastrulil oli kaan tihedalt peal. 8. Meelis tõstis kaase potilt, kus oli maitsev kaerahelbepudru. 9. Koolipeo algab kell kuus õhtal. 10. Kaarel võttis laualt kääri ja hakkas paprit lõikama.
Kontrolli: harjutuses on 13 viga.

B. Kirjuta laused õigesti vihikusse.

Sõnatüvi ainsuses

7. A. Loe sõnavormid. Eralda püstkriipsuga ühine sõnaosa.

tööraamatut	tööraamatu	tööraamatust
tööraamatult	tööraamatuks	tööraamatus
tööraamatusse	tööraamatule	tööraamatuni
tööraamatul	tööraamatuta	tööraamatuga

- Ühine sõnaosa on

B. Millest on sõnavormides juttu?

- Mis sõnaosa näitab, et juttu on tööraamatust?

C. Moodusta sõnaühendeid.

sirvib

.....

..... tööraamatut

..... tööraamatusse

.....

.....

.....

vehib

..... tööraamatust

..... tööraamatuga

.....

.....

JÄTA MEELDE!

Ainsuses olev sõnavorm koosneb tavaliselt kahest osast:

TÜVI	+	SÕNALÕPP
<i>kadaka</i>	+	<i>-le</i>

Sõnatüvi annab sõnale **põhitähenduse**, st näitab, kellest või millest on juttu (*kadaka* – juttu on kadakast).

Tüvevorm võib olla 1) algvormiga **samasugune** (*kivi* – *kivi*; *maja* – *maja*),
2) algvormist **erinev** (*kadaka* – *kadakas*; *noa* – *nuga*).

Tüvevormi **moodustame sõna algvormist** küsimuste

kelle?, **mille?**, **missuguse?**, **mitme?**, **mitmenda?** või sõna **uue** abil.

Näiteks: seinakell – *mille?* (*uue*) seinakella
kassipoeg – *kelle?* (*uue*) kassipoja
lillelaud – *mille?* (*uue*) lillelaua
õetütar – *kelle?* (*uue*) õetütre
peajõgi – *mille?* (*uue*) peajõe
onupoeg – *kelle?* (*uue*) onupoja

kolmkümmend – *mitme?* kolmekümne
 teine – *mitmenda?* teise

pikergune – *missuguse?* (*uue*) pikerguse
 laineline – *missuguse?* (*uue*) lainelise
 rahulik – *missuguse?* (*uue*) rahuliku

Tüvele järgneb **sõnalõpp**. Sõnalõpp annab sõnale **lisatähenduse**.

*Näiteks: **kadaka**l – sõnavorm lõpuga -l (kadaka/l) väljendab
 kohta (asetseb kadaka/l = on kadaka peal) või
 kuuluvust (kadaka/l on rohelised marjad).*

8. A. Loe sõnad. Eralda tüvi ja lõpp püstkriipsuga.

Kasuta sõnade *uus* ja *uue* abi.

Näiteks: kapteni/le – (uus) kapten, (uue) kapteni

raudteeni, majakale, kopterisse, peajõest, soos,
 heinamaale, nutuga, hambata, jahimehele, plastiliinist,
 kruvikeerajaga, padjale, mõttest, raudsele, uuest,
 heledale, töökasse, kandilisest, ümmarguseks

B. Kirjuta välja sõnatüved, moodusta algvorm.

Tüvevorm <i>kelle?, mille? missuguse?</i>	Algvorm <i>kes?, mis? missugune?</i>	Tüvevorm <i>kelle?, mille? missuguse?</i>	Algvorm <i>kes?, mis? missugune?</i>
raudtee	raudtee		
majaka	majakas		

Kontrolli, kas algvormis sõna vastab küsimusele *kes?*, *mis?* või *missugune?*.

- Kui algvormis sõna vastab küsimusele *kes?*, märgi sõna juurde **+**.
- Kui algvormis sõna vastab küsimusele *mis?*, märgi sõna juurde **0**.
- Kui algvormis sõna vastab küsimusele *missugune?*, märgi sõna juurde *****.

Kontrolli naabriga: **+** – sõna, **0** – sõna, ***** – sõna.

9. Moodusta sõna algvormist tüvevorm.

Algvorm <i>kes?, mis?</i> <i>missugune?</i>	Tüvevorm <i>kelle?, mille?</i> <i>missuguse?</i>	Algvorm <i>kes?, mis?</i> <i>missugune?</i>	Tüvevorm <i>kelle?, mille?</i> <i>missuguse?</i>
kraav		mõru	
suvi		tume	
sig		hoolas	
mesi		öine	
uni		päevane	
onunaine		põdrasammal	
kevad		jalgratas	
naaskel		pihlakas	
puuhaamer		luitemänd	

10. Jooni sõnad, mis on tüvevormis (*kelle-mille*-vorm).

A.

lõke – lõkke, naabri – naabrit, jäine – jäise, uue – uude,
merd – meri, kapteni – kaptenit, rada – raja, jõe – jõkke, seale – siga

- Mitmel sõnal ei olnud algvormi kirjutatud? sõnal.
- Kirjuta nende sõnade algvormid.

.....

B.

mee, kraesid, nimi, mere, kure, imega, kerra, paksuks, taskusse,
õele, õela, silmuse, päike, pikaldase, pluusi, hane, habeme, süda,
hoonet, puuri, ahju, mehele, ühe, ühte, peremehe, lugemiku,
tööraamatut, õpik, nohune, jahuse, naabrit, põtra, sõbra

- Mitu sõna oli esitatud algvormis? sõna.
- Kirjuta nende sõnade tüvevormid.

.....

.....

11. Jälgi tüvevormis sõna tähendust.

tütre seelik – sõnavorm **tütre** väljendab kuuluvust;

sulges **raamatu** – sõnavorm **raamatu** koos tegusõnaga täpsustab tegevust;

- ostis **paki** jogurtit – sõnavorm **paki** väljendab mõõtu;
- õppis **tunni** – sõnavorm **tunni** väljendab aega;
- poja** kõrval – sõnavorm **poja** koos sõnaga **kõrval** väljendab kohta.

KOKKUVÕTTEKS

Tüvevormis sõna väljendab:

- 1) kuuluvust (kelle või mille oma või osa miski on)

õe kõrvarõngad, ema saapa lukk

- 2) olendit või eset, kellele või millele on tegevus suunatud
(koos tegusõnaga väljendub nimetatud tegevus täpsemalt)

saadab teate, saadab sõbra tee

- 3) aega – terve päeva, kogu aasta (kui kaua?)

- 4) mõõtu – ühe koti kommi, suure pätsi leiba (kui palju?)

- 5) kohta koos sõnadega pool, poole, pool; juures, juurde, juurest;
taga, taha, tagant; ääres, äärde, äärest; kõrval, kõrvale, kõrvalt;
küljes, külge, küljest; otsas, otsa, otsast jne

tooli juures, esimese tooli juures

laua tagant, kõrge laua tagant

tahvli kõrvale, valge tahvli kõrvale

Tüvevormis sõna (õe, ema saapa, teate, sõbra, päeva, aasta, koti, pätsi, tooli, laua, tahvli) **annab sõnaühendile või lausele lisatähenduse.**

12. Täpsusta.

kelle laual?

poja

..... laual

.....

mille kaanele?

(selle) vihiku

..... kaanele

.....

kutsusime **kelle?**

.....

avan **mille?**

.....

kui palju piima?

liitri

..... piima

.....

tunni

töötas **kui kaua?**

.....

kelle kõrval?

.....

..... kõrval

.....

mille vastas?

.....

..... vastas

.....

13. A. Loe sõnaühendid. Jooni tüvevormis sõna.

B. Rühmita sõnaühendid tüvevormis sõna (lisa)tähenduse järgi.

ostis jope, õppis kogu õhtupooliku, kingib õie, askeldas arvuti juures, tõi paki jogurtit, sättis koti lukku, soojendas kamina ees, sai paki kommi, tilkus raamatu kaanele, pani hobuse sadulale, jättis kuuse alla, meetri laiune, leidis puraviku, ripub seene küljes

Kuuluvus	Tegevuse täpsustamine	Aeg ja mõõt	Koht
<u>Pireti</u> saapad	süütas <u>tule</u>	<u>paki</u> parketti	<u>tiigi</u> ääres

Täienda tabelit sõnaühenditega lugemistekstist.

14. A. Moodusta joonitud sõnadest tüvevorm, kirjuta sõnaühendid.

<u>vend</u> ratas	(<i>uue</i>) venna	venna ratas
<u>tiik</u> kaldale	(<i>uue</i>)	
<u>järv</u> keskel		
<u>king</u> konts		
<u>poiss</u> kõrval		
<u>mänd</u> oks		
<u>õde</u> toas		
<u>vihik</u> leht		
<u>koorem</u> puid		
ulatasin <u>käsi</u>		
kutsusin <u>naaber</u>		
toome <u>kuusk</u>		
töötas <u>päev</u>		
lahendas <u>ülesanne</u>		
avas <u>sahtel</u>		

B. Moodusta sõnaühenditega suuliselt lauseid.

15. Moodusta sõnavormidest algvorm ja tüvevorm.

Sõnavorm	Algvorm <i>kes?, mis?, missugune?</i>	Tüvevorm <i>kelle?, mille?, missuguse?</i>
höövliga		
peitlist		
poldile		
umbrohule		
varsakapja		
hapukurgist		
vihmapiiska		
vihmavarjuta		
vihasele		
abivalmile		
sõbralikule		
tigedal		
kurjast		
uudishimulikust		

16. A. Loe laused. Kirjuta lünka tüvevormis sõnad.

1. Lehtpuudel on (leht) osadeks lehelaba ja leheroots. 2. Leht kinnitub (vars) külge leherootsu abil. 3. (Tamm) lehel on lühike leheroots, aga (haab) lehel on pikk leheroots. 4. Kasel ja pärnal

on (leheroots) küljes üks lehelaba. 5. (Pihlakas)
 lehel on iga (leheroots)
 küljes mitu lehelaba. 6. (Vaarikas) leht koosneb
 mitmest osast, (sõstar) lehel on suured sakid.
 7. Eesti kõige võimsama (kuusk) kõrgus
 on nelikümmend viis meetrit. 8. Kõige jämedama tamme (tüvi)
 ümbermõõt on üle kaheksa meetri.

B. Kirjuta laused õigesti vihikusse.

C. Harjuta lausete õigekirja etteütlemise järgi.

17. A. Loe sõnavormid ja küsimused tulpade kaupa.

B. Ühenda sõnavorm ja sellele vastav küsimus.

tugitoolis	<i>millele?</i>	pinginaabril	<i>kellest?</i>
koolilauale	<i>milles?</i>	klassikaaslasest	<i>kellega?</i>
multifilmist	<i>millest?</i>	koerakutsikasse	<i>kelleks?</i>
sirelipõõsasse	<i>milleni?</i>	toonekurega	<i>kellel?</i>
puuriidani	<i>millesse?</i>	meremeheks	<i>kellesse?</i>

C. Kirjuta iga küsimuse järele sõnavorm harjutuse A-osast.

Kirjuta veel kolm sõna küsimusele vastavat sõnavormi.

kellesse? –

millesse? –

milles? –

millest? –

kellest? –

millele? –

kellel? –

milleni? –

kelleks? –

kellega? –

18. Moodusta sõnaühendeid.

.....

kiindus (*kellesse?*)

.....

.....

rääkis huviga (*millest?*)

.....

.....

tahab õppida (*kelleks?*)

.....

millesse?

hüppas (*kuhu?*) sirelipõõsasse

.....

millele?

viskas (*kuhu?*) puuriidale

.....

Sõnatüvi mitmuses

19. Mis sõnadega saab rääkida mitmest asjast?

Jooni mitmuses olevad sõnad.

õpilastele, õunast, kääridega, mõte, sõpradesse, sinisest, pimedasse, vanadele, kade, hammast, peredes, traktoriga, kombainidega, adrale, äketest, abilistele, endisesse, uutesse, tunnistuse, diplomiteta

Kontrolli: mitmuses on 10 sõna

PANE TÄHELE!

Mitmuses olev sõnavorm koosneb kolmest osast:

	TÜVI	+	TUNNUS	+	LÕPP
<i>kividele</i>	<i>kivi</i>	+	<i>-de</i>	+	<i>-le</i>
<i>õpetajatega</i>	<i>õpetaja</i>	+	<i>-te</i>	+	<i>-ga</i>

Mitmuse tunnus (*-te*, *-de*) näitab, et **sõna on mitmuses**.

20. A. Ringita harjutuses 19 joonitud sõnadel mitmuse tunnus.

B. Kirjuta välja sõnad, mille mitmuse tunnus on *-te*.

.....

C. Kirjuta välja sõnad, mille mitmuse tunnus on *-de*.

.....

21. Moodusta algvormis sõnadest *keda-mida*-vorm. Täida tabel.

Algvorm	<i>keda-mida</i>-vorm	<i>keda-mida</i>- vormi lõpp (-t,-d)	Mitmuse tüvi
tüdruk	tüdrukut	-t	tüdruku
teksariie			
sadamahoone			
päikesekiir			
elektrijuhe			
põdrasammal			
naerukajakas			
sirelipõõsas			
põldhiir			
karuohakas			
kodumaa	kodumaad	-d	kodumaa
maantee			
kõrgsoo			
kiilasjää			
papagoi			
levkoi			
peoleo			
püstkrae			
taluvõi			
jõulukuusk	jõulukuuske	–	jõulukuuske
eesnimi			
kanamuna			
õppimistund			
muinasjutt			

segamets			
plekk-kruus			
klaaskann			
kohvitass			

C. Pane tähele.

Mis tähed või ühendid on *keda-mida*-vormis lõpu *-d* ees?

1. Jooni õiged vastused.

***Keda-mida* vormis on lõpu *-d* ees:** kahekordne kaashäälik, kahekordne täishäälik, täishäälikuühend, kaashäälikuühend.

2. Lõpeta lause.

***Keda-mida*-vormis järgneb lõpp *-d* (millele?)**

..... või

3. Mitu lõputa *keda-mida*-vormis sõna oli harjutuses? sõna.

22. A. Moodusta *keda-mida*-vorm, rühmita sõnad tabelisse.

köögikombain, kohviaparaat, kotisuu, kalaluu, tordikahvel, teelusikas, lõunaserviis, lehtsalat, hommikusöök, okaspuu, kammipii, levkoi, raudrüü, elektritrell, kudumisvarras, õmblusmasin, elektrisaag, puurpink, sõrmkübar, õmblusniit, pahtlilabidas, vesilood, surukruvi, põldpüü, papagoi, muretaigen, õhtueine

Lõpp <i>-t</i>	Lõpp <i>-d</i>	Lõputa

9 sõna	8 sõna	10 sõna

B. Jooni trükitud sõnadest kodunduse tunniga seotud sõnad.

C. Jooni oma kirjutatud sõnadest käsitööga seotud sõnad.

Pane tähele! Üks sõna sobib nii kodunduse kui ka käsitöö teemasse.
Kirjuta see sõna:

D. Kirjuta tabelisse puidutööga seotud sõnad algvormis.
Moodusta vastavad sõnavormid.

Algvorm	<i>kelle-mille-vorm</i>	<i>keda-mida-vorm</i>

Kontrolli, kas moodustatud *keda-mida* vormide lõpud on eelmises tabelis samad.
Erinevuse korral leia viga ja paranda.

23. Jälgi *keda-mida*-vormis sõnade tähendust.

<i>kuulab tööjuhendit loeb juturaamatut näeb virmalisi</i>	<i>Keda-mida</i> -vormis sõna koos tegusõnaga täpsustab tegevust.
<i>mitu toidukorda viis eurot kilogramm hakkliha</i>	<i>Keda-mida</i> -vormis sõna koos arvu või mõõtu märkivate sõnadega väljendab millegi hulka (kui palju on).
<i>vastu lauda piki jõge mööda treppi</i>	<i>Keda-mida</i> -vormis sõna koos eelneva sõnaga (sõnadega) väljendab kohta.
<i>vastu hommikut enne keskööd pärast õhtusööki</i>	<i>Keda-mida</i> -vormis sõna koos eelneva sõnaga (sõnadega) väljendab aega.
<i>ei ole mõõdulinti ei ole hobust pole spordipäeva ei ole elektrivalgust</i>	<i>Keda-mida</i> -vormis sõna koos sõnadega ei ole, pole väljendab puuduvat eset, olendit või sündmust.

PANE TÄHELE!

***Keda-mida*-vormis sõna** (tööjuhendit, juturaamatut, toidukorda, eurot, hakkliha, lauda, treppi, õhtut, elektrivalgust) annab sõnaühendile või lausele lisatähenduse.

24. Täpsusta *keda-mida*-vormis sõnadega.

.....
ootame (*mida*?)
.....

.....
kohtasid (*keda?*)
.....

.....
pole (*mida?*)
.....

.....
ei näinud (*keda?*)
.....

pärast (*mida?*)
lahkusime (*millal?*) enne (*keda?*)
vastu (*mida?*)

mööda (*mida?*)
kõndisid (*kus?*) piki (*mida?*)
keset (*mida?*)

kukkus (*kuhu?*) vastu (*mida?*)
keset (*mida?*)

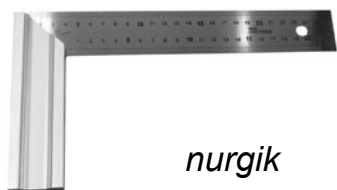
mitut meest?

4 – nelja
15 –
22 – meest
100 –

25. A. Loe sõnaühendid. Jooni *keda-mida*-vormis sõnad.

B. Rühmita sõnaühendid tähenduse järgi.

seitse porgandit, koorib porgandit, pole lõikelauda, vastu lõikelauda, valmistab kohvi, tass kohvi, ei ole kohvi, paar tassi, mööda keskjoont, peale joonimist, enne rühmitamist, vastu hommikut, õmbleb kleiti, ostab pluusi, laenab nurgikut, ei ole nurgikut, mitu rööbitsat, pole pluusi

nurgik

rööbits

Tegevuse täpsustamine	Millegi hulk	Koht või aeg	Millegi või kellegi puudumine
5	4	5	4

C. Jooni tabelis kolm aega väljendavat sõnaühendit.

26. A. Loe laused. Kirjuta lünka -d või -t.

1. Allika..... otsides kohtasin kahte matkaja..... .
2. Ilmajaam ennustas tugeva..... tuul..... ja rahe..... .
3. Võistlejad tahtsid enne kesköö..... koju jõuda.
4. Tööõpetuse tunnis õmblesid tüdrukud kleidile krae..... .
5. Poisid õppisid puidu järgi eristama männipuu..... ja kuusepuu..... .
6. Kohtasin eile kinos oma uu..... klassikaaslas..... .
7. Kodunduse

tunnis teeme homme porgandipiruka..... . 8. Kõrvale joome
piparmünditee..... või kakao..... .

B. Kirjuta tabelisse *keda-mida*-vormis sõnad, mille lõpus on *-d*.
Kirjuta iga sõna algvorm ja *kelle-mille*-vorm.

<i>Keda-mida</i> -vorm	Algvorm	<i>Kelle-mille</i> -vorm

27. A. Loe laused, täida lüngad.

1. Rainer luges tööraamatust (õppetekst)
2. Poiss oli koerte teemaga tuttav juba enne (tund)
3. Kas sa teadsid, et õpetatud koer täidab hoolikalt oma (kohustused)
..... ?
4. Valvekoer valvab (ehitusplats) või
(hooned)
5. Karjakoer kaitseb (lambakari) või
paari (lehm) metsloomade eest.
6. Pimeda juhtkoer aitab (inimene)
tänaval liikumisel.

7. Kui pimedal inimesel pole (juhtkoera),
on tal raske tänaval liikuda.
8. Kas oled kuulnud, kuidas politseikoer aitab (korraldajad)
..... ?
9. Politseikoer seisab lennujaamas keset (ruum)
..... ja nuusutab möödujaid.
10. Harjutuses on kaksteist (lause) ja
viisteist (sõnalünk)
11. Sõnalüngad tuleb täita pärast (lugemine)
12. Loe veel kord enne (kirjutamine)

B. Leia laused, milles *keda-mida*-vorm täpsustab tegevust.
Ringita nende lausete numbrid. Kirjuta välja nende lausete
numbrid (6 lauset):
Kontrolli naabriga.

C. Jooni lause, milles *keda-mida*-vorm väljendab millegi või kellegi
puudumist. Mitmenda lause joonised? lause.

D. Kirjuta välja kolm sõnaühendit, milles *keda-mida*-vormiga koos
väljendatakse aega.

.....

Mitmendast lausest kirjutasid?, ja lausest.

E. Ringita üks sõnaühend, milles *keda-mida*-vormiga koos
väljendatakse kohta.

Mitmenda lause sõnaühendi ringitasid? lause.

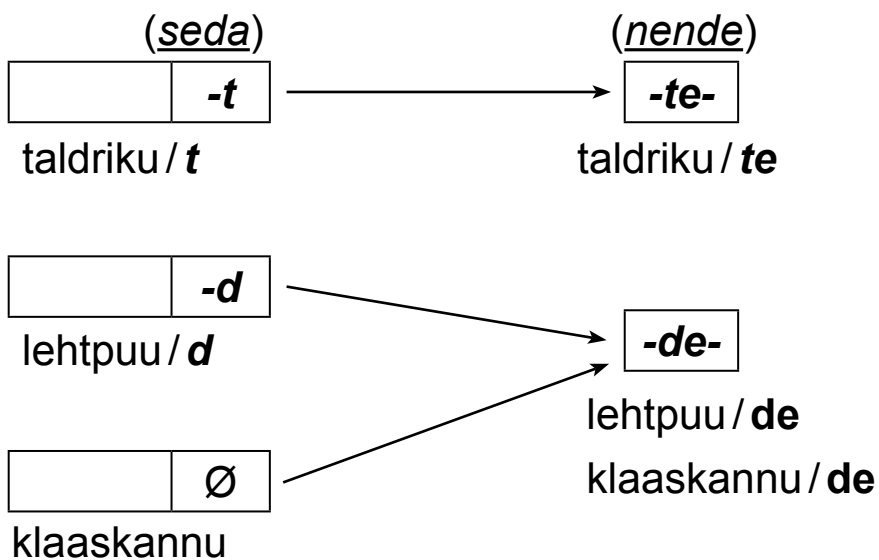
- F.** Kirjuta välja kolm sõnaühendit, milles *keda-mida*-vormiga koos väljendatakse hulka.

.....

Mitmendast lausest kirjutasid?, ja lausest.

Mitmuse tunnus

- 28.** *Keda-mida* vormi järgi saame valida mitmuse tunnuse *-te* või *-de*.

- 29.** Moodusta *keda-mida*-vorm. Eralda mitmuse tüvi.
Lisa mitmuse tunnus *-de* või *-te*.

Algvorm	<i>keda-mida</i> -vorm	Mitmuse tüvi	Mitmuse vorm
aasta	aasta/ t	aasta	aasta/ te
number			
tööraamat			
töövihik			
plekk-katus			

okaspuu	okaspuu/ d	okaspuu	okaspuu/ de
südaöö			
kammipii			
naerusuu			
papagoi			
kakao			
keerusai	keerusaia	keerusaia	keerusaia/ de
linnupesa			
eesnimi	eesnime		
puujalg			
rabakana			
laualamp			
keerdkäik			
ümbermööd			

30. A. Loe laused. Täida lüngad.

Selleks: 1) moodusta lüngaga sõnast algvorm ja *keda-mida*-vorm,
2) otsusta, mis on *keda-mida*-vormi lõpp,
3) vali õige mitmuse tunnus, kirjuta.

1. Putuka..... eluiga on lühike. 2. Sääske..... eluiga on umbes
kuu aega, rohutirtsu..... eluiga aga paar kuud. 3. Nastikut
tuntakse ära pea taga olevate heleda..... laiku..... järgi.
4. Nastikud elavad veekogu..... kallastel. 5. Nastiku..... ja
rästiku..... talvitumiskohad on hiireurgudes. 6. Roomajatel meeldib
olla kivihunniku..... või kõdunenud kändu..... all. 7. Roomaja.....

munad on nahkse kestaga. 8. Roomajad ei hoolitse oma poega..... eest. 9. Tihas..... ja varblas..... toidulaud on talvel pesapaika..... lähedal. 10. Lindu..... keha on kaetud sulgedega, looma..... keha aga karvadega.

B. Jooni sõnad, milles on mitmuse tunnus **-de**.

Kontrolli: 9 sõna.

PANE TÄHELE!

Mõnedel sõnadel on **erandlik mitmuse tunnus**.

Eranditel on *keda-mida*-vormis lõpp **-t**,
mitmuse tunnus aga **-de**.

<i>Näiteks:</i>	auto	autot	autode
	neiu	neiut	neiude
	kõne	kõnet	kõnede
	pere	peret	perede
	tare	taret	tarede
	tütar	tütart	tütarde
	küünal	küünalt	küünalde
	sammal	sammalt	sammalde
	peenar	peenart	peenarde
	aken	akent	akende
	tubli	tublit	tublide
	roosa	roosat	roosade
	lilla	lillat	lillade
	vale	valet	valede

31. A. Loe laused. Kirjuta õige mitmuse tunnus (-de või -te).

1. Tipptundi..... ajal on maantee.....l lakkamatu auto..... vool.
2. Krista imetles Anneli roosa..... ja lilla..... salli..... valikut.
3. Vana..... maja..... aknad on vahetatud uu..... aken..... vastu.
4. Ema ja isa saavad oma poega..... ja tütar..... lapsi näha alles jõulude ajal.
5. Lapsed tahtsid oma vanema..... elu kergemaks muuta.
6. Õpilas..... töö on õppida, õpetaja..... töö on lapsi õpetada.
7. Jõulude juurde kuulub küünal..... valgus, verivorsti..... särin ja piparkooki..... lõhn.
8. Uue aasta algusele on omane raketti..... sära ja hea..... soovi..... ütlemine.

B. Kirjuta harjutusest välja lüngaga sõnad. Jooni mitmuse tunnus. Moodusta algvorm ja *keda-mida*-vorm.

Mitmuse vorm (kelle-mille-vorm)	Algvorm	Keda-mida-vorm
tipptundi <u>de</u>	tipptund	tipptundi
auto <u>de</u>		

C. Kontrolli, kas mitmuse tunnus on kirjutatud *keda-mida*-vormi lõpu järgi.

Jooni erandlikud sõnad (6 sõna). Kontrolli erandite tabeli järgi.

32. Moodusta mitmuse tüvi, lisa mitmuse tunnus ning sõnalõpp *-st* ja *-ni*.

Algvorm	Mitmuse tüvi + mitmuse tunnus	Sõnavorm <i>lõpuga -st</i>	Sõnavorm <i>lõpuga -ni</i>
peegel	peeglite	peeglitest	peegliteni
klaas			
põõsas			
tihnik			
kukeseen			
kaasik			
kreek			
ploom			

arbuus			
melon			
viinamari			
põldmari			
karikakar			
kullerkupp			
jänesekapsas			
kivipuravik			

33. A. Moodusta ainsuse vormile vastav mitmuse vorm.

Näiteks: **riisikale – riisikatele**

Selleks: 1. Moodusta sõnavormist algvorm.

riisikale – riisikas

2. Moodusta *kelle-mille*-vorm (ainsuse tüvi).

riisika

3. Eralda esitatud sõnavormil püstkriipsuga ainsuse tüvi ja sõnalõpp.

riisika / le

4. Moodusta algvormist *keda-mida*-vorm, eralda mitmuse tüvi ja sõnalõpp.

riisikas – riisika / t

5. Vali sõnalõpu järgi mitmuse tunnus.

riisika / t – riisika / te

6. Lisa mitmuses sõnavormile sõnalõpp

riisikate + le = riisikatele

ööbiku/lt	ööbiku/te/lt	heinamaa/l	heinamaa/de/l
vikatiga		raudteeni	
pulbrist		haavapuuni	
kaalikast		eesnimest	
oravaga		hiireviust	
vasikale		rändlinnul	
hobuseta		pruunkarule	
katusele		tugitoolis	
purjekasse		söögilauani	

B. Jätka tööd õpetaja etteütlemise järgi.

34. A. Loe laused. Täida lüngad: *-te* või *-de*.

1. Enamus putukatest elavad maismaal: niitu.....l, metsa.....s, aeda.....s, põldu.....l, soo.....s. 2. Osa putukaid elab veekogu.....s: tiiki.....s, oja.....s, järve.....s. 3. Sipelgad ehitavad endale okas.....st ja mullast pesakuhilad. 4. Herilas..... pallikujulised pesad on tehtud puidukiudu.....st. 5. Inimesed ehitavad mesilas..... jaoks tarud. 6. Sipelgad, herilased ja mesilased toovad oma vastse.....le pesa.....sse toitu. 7. Enamasti ei ole putuka.....l pesasid.

8. Nad munevad kohta.....sse, kus leidub vastse..... jaoks toitu.

9. Lepatriinud munevad taime.....le, kus leidub lehetäisid.

B. Jooni sõnad, mille mitmuse tunnus on -te. (6 sõna)
Kontrolli mitmuse tunnuse valikut.

C. Kirjuta tabelisse sõnad, mille mitmuse tunnus on -de.

Sõnavorm	Algvorm	Keda-mida-vorm	Mitmuse tüvi + mitmuse tunnus
niitu/de/l	niit	niitu	niitu/de

Kontrolli mitmuse tunnuse valikut.

35. A. Loe laused. Jooni sõnad, milles on õige või vale mitmuse tunnus.
Kokku on mitmuse tunnuseks -de või -te sõnal.

1. Erinevatel kalatel on suurus ja välimus erinev. 2. Kaladel on pea külgetel lõpused. 3. Lõpusde abil on kalatel võimalik veest hapnikku

hingata. 4. Nad ujuvad uimede abil. 5. Kalad kasvavad mõne millimeetri suurustest marjateratest. 6. Kalad heidavad oma marjaterad veekogute põhja või veetaimete vahele. 7. Latikas toitub veetaimedest ja putukadest. 8. Haugid toituvad endast väiksemadest kalatest. 9. Millisdest kalatest koosneb ahvenate ja haugite toidulaud?

B. Kirjuta tabeli esimesse tulpa kõik sõnad, milles on mitmuse tunnus *-de* või *-te*. Täida tabel eeskuju järgi.

Ringita tabelis sõnavormid, milles oli vale mitmuse tunnus.

Sõnavorm	Algvorm	Keda-mida-vorm	Mitmuse tüvi + mitmuse tunnus
erinevatel kalatel	kala	kala	kala/de

C. Ringita A osa lausetes veaga sõnad.

Kontrolli: veaga oli sõna.

D. Kirjuta harjutus õigesti vihikusse.

Üks või mitu?

PEA MEELES!

Kui **sõna on mitmuses** ja vastab küsimusele *kes?*, *mis?*, *missugused?* on **mitmuse tunnus -d**.

*Näiteks: noored kased, rahutud lapsed, kõrged puud,
huvitavad etendused*

36. Loe laused. Rühmita jämedalt trükitud sõnad tabelisse.

Närisin mahlakat **porgandit**.

Keldris pandi sügisel **porgandid** liiva sisse.

- **Seelikud** olid kaharad ja ulatusid maani.
Ema proovis kaubamajas selga voltidega **seelikut**.
- Talvel on **lehtpuud** raagus.
Imetlesime härmatanud raagus **puud**.
- Külapoes olid müügil kunstnahast **vööd**.
Raina kandis jaki peal laia **nahkvööd**.

Ainsus <i>keda? mida?</i>	Mitmus <i>kes? mis?</i>

37. A. Loe sõnaühendid. Rühmita küsimuste alusel.

kaks **töövihikut**, paar **lauset**, mõnda **klassikaaslast**,
kolm **jaanalindu**, neli **lehekülge**, viisteist **õpilast**,
kuusteist **mängijat**, seitse **õunapuud**, kümme **ruutu**, mitu **sportlast**

<i>keda?</i>	<i>mida?</i>
	kaks töövihikut

PEA MEELES!

Ainsuses oleva *keda-mida*-vormis **sõna ees** võib olla **kaks, kolm, neli, viis, ..., paar, mitu** või **mõnda**.

Selline sõnaühend **väljendab mitut olendit või eset**.

Näiteks: kolm sõiduautot

Sõnavorm *sõiduautot* on ainsuses, kuid sõnaühendis on juttu mitmest (kolmest) autost.

37. Täida tabel.

Ainsus <i>kes? mis?</i>	Ainsus <i>keda? mida?</i>	Mitmus <i>kes? mis?</i>
naaskel	naasklit	naasklid
höövel		
kahvel		
lusikas		
maasikas		
mustikas		
jõhvikas		
murakas		
voolik		
nooruk		
koorik		
sepik		
maismaa	maismaad	maismaad
peoleo		
papagoi		
püstkrae		
poisipea		
kuusepuu		
maikuu		
kalaluu		

38. A. Loe sõnaühendid. Rühmita sõnaühendid tabelisse.

kohtasin Andret, kolm Andret, sportlikud Andred;

paar lusikat, otsisin lusikat, kõik lusikad, hõbedast lusikad,

kullatud lusikat;

heegeldab vööd, nahksed vööd, seda vööd, mitu vööd, viis vööd;

joonin vihikut, paar vihikut, mitu vihikut, mõnda vihikut, mitmed

vihikud, joonelist vihikut, mitu joonelist vihikut, kõik joonelised vihikud

Üks	Mitu
kohtasin Andret	kolm Andret

B. Moodusta sõnaühenditega suuliselt lauseid.

SISUKORD

Sõnaliigid	3
Nimisõna	4
Liitsõna	15
Omadussõna	19
Omadussõnade võrdlusastmed	37
Arvsõna	46
Sõnaühend	61
Käändsõnade algvorm ja tüvi	75
Algvorm ja muutevormid	75
Sõnatüvi mitmuses	92
Mitmuse tunnus	101
Üks või mitu?	110

ISBN 978-9949-524-86-0

9 789949 524860

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Hariduslike erivajadustega
õpilaste õppevara arendamine